

Podrška privredi i javnom **sektoru**

PET Z APET

AKTUELNOSTI:

*Obezbijeđeni novi
megavati*

str. **08**

INTERVJU:

*ERVIN SPAHIĆ:
Za čistije nebo nad Pljevljima*

str. **11**

DOBROVOLJNI DAVAOCI:

*U čast zdravlja i u znaku dobrog
druženja*

str. **32**

INVESTICIJE

13.

GODINA KAPITALNIH INVESTICIJA

IMENOVANJA

19.

IMENOVAN JEDAN BROJ
IZVRŠNIH RUKOVODILACA I
RUKOVODIOCI SEDAM
DISTRIBUTIVNIH REGIONA

AKTUELNOSTI

25.

ZNAČAJAN DOPRINOS
TRASIRANJU
ENERGETSKOG RAZVOJA

sadržaj

4-6	INTERVJU VLADIMIR BOJIČIĆ		
8-10	AKTUELNOSTI OBEZBIJEĐENI NOVI MEGAVATI	21	PROIZVODNJA ROĐENDAN MHE „RIJEKA MUŠOVIĆA“
11-12	INTERVJU ERVIN SPAHIĆ	22	SINDIKALNE AKTUELNOSTI OSTOJIĆ NOVI-STARI PREDsjedNIK, ŠČEKIĆ PREDsjedNIK SKUPŠTINE
15-16	DALEKOVOD SLUŽBA ZA ODRŽAVANJE 35 KV VAZDUŠNIH VODOVA	23-24	CRNA GORA
17-18	IZMEĐU DVA BROJA	27	REGION
20	RAZVOJ ZA POSLENIH KORISNA RADIONICA ODRŽANA U PODGORICI	28	SVIJET

SPORT I REKREACIJA

38.

**"ELEKTROPRIVREDA" PONOVO
NAJBOLJA!**

ŽIVOTNA PRIČA

37.

**BOROVA HRABROST SPASILA
MLADIĆA**

impressum

ELEKTROPRIVREDA

PREDSJEDNIK ODBORA DIREKTORA

Srđan Kovačević

IZVRŠNI DIREKTOR

Stefano Pastori

DIREKCIJA ZA ODNOS

SA JAVNOŠĆU

IZVRŠNI RUKOVODILAC

Rajko Šebek

rajko.sebek@epcg.com

RUKOVODILAC SEKTORA ZA INTERNU KOMUNIKACIJU

Mitar Vučković

mitar.vuckovic@epcg.com

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK

Miodrag Vuković

miodrag.vukovic@epcg.com

REDAKCIJA:

Olivera Vulanović

olivera.vulanovic@epcg.com

Biljana Mitrović

biljana.mitrovic@epcg.com

Marko Burić

marko.buric@epcg.com

KOMPIJUTERSKA OBRADA:

Irena Milačić

Adresa redakcije:

Ulica Vuka Karadžića 2 Nikšić

Tel/fax: 040/204-223

E - mail: list.epcg@epcg.com

Web site: www.epcg.com

Izdavač: Elektroprivreda

Crne Gore AD Nikšić

Tiraž: 1800

Štampa: Grafo group D.O.O.

Podgorica

AKTUELNOSTI
USPOSTAVLJANJE
REDUNDANTNIH OPTIČKIH LINKOVA

29

SA SVIH MERIDIJANA

30

DOBROVOLJNI DAVAOCI
U ČAST ZDRAVLJA
I U ZNAKU DOBROG DRUŽENJA

32-34

AKTUELNOSTI
"LAKE FEST" OD 11. DO 16. AVGUSTA

35-36

39

SJEĆANJ A
KMF „ELEKTROPRIVREDA
CRNE GORE“-NIKŠIĆ

PUTOPISNA REPORTAŽA
KRUJE
TURISTIČKI CENTAR ALBANIJE (I)

40-41

NAGRADNA IGRA:

42

SKANDINAVKA:

43

NIKOLA TESLA:

43

INTERVJU

**VLADIMIR BOJIČIĆ,
IZVRŠNI RUKOVODILAC FC SNABDIJEVANJE**

Podrška **privredi** i javnom sektoru

Marko Burić

AKCIJA "5 ZA 5" PRUŽA MOGUĆNOST PRIVREDNIM SUBJEKTIMA DA UPLATOM PET POSLJEDNJIH RAČUNA STEKNU ŠANSU DA ZA OSTATAK DUGA POTPIŠU PROTOKOL O IZMIRENJU NA PET GODINA. ZAHVALJUJUĆI ZLATNOM TIMU I AKCIJAMA PODIJELIMO TERET PORASTAO BROJ REDOVNIH PLATIŠA, ALI I NAPLATA SVE BOLJA. CALL CENTAR OPRAVDAO OČEKIVANJA, EPCG SPREMNA ZA KONKURENCIJU - REKAO JE, IZMEĐU OSTALOG, U INTERVJUJU ZA LIST "ELEKTROPRIVREDA", IZVRŠNI RUKOVODILAC FC SNABDIJEVANJE, MR VLADIMIR BOJIČIĆ.

Mr Vladimir Bojić

Zbog čega ste se odlučili da pokrenete akciju "5 za 5" i šta kupci mogu da očekuju?

Imali smo definisane procedure kod kupaca iz kategorije ostala potrošnja kako i na koji način mogu da izmire svoje obaveze. Te procedure su podrazumijevale da privredni subjekti prilikom sklapanja protokola uplate 30 odsto duga, a ostatak duga da plaćaju u 18 mjesečnih rata. Privrednici su pokušavali da plaćaju tekuće fakture, ali fakture u prethodnom periodu nijesu mogli da plaćaju. Na taj dug je bila obračunata i zatezna kamata. Zbog toga smo se odlučili za novu akciju, da iskoristimo ovu godinu i svima njima koji se nalaze u toj grupi, koji imaju više od šest neplaćenih računa omogućimo da uplatom pet posljednjih računa steknu šansu i za ostatak duga potpišu protokol o izmirenju na 60 rata (na pet godina). Akcija će trajati do kraja juna, a pored sklapanja protokola biće zaustavljen obračun zatezne kamate. Potrošači koji su imali uplate u prethodnih pet mjeseci i ako je ukupan

iznos uplata veći ili jednak iznosu prethodnih pet faktura automatski su stekli mogućnost da sklope protokol. Za one koji su imali djelimično plaćene račune, moraće da doplate razliku i biće im omogućeno potpisivanje protokola. Treba istaći da akcija ne važi za privredne subjekte u stečaju.

U prethodnom periodu imali smo određeni broj kupaca koji su poštovali ranije protokole, svima njima će biti omogućeno da, ukoliko žele, izvrše reprogram, potpišu novi protokol. Imamo oko 930 kupaca sa takvim protokolima, očekujem da će iskoristiti šansu da po povoljnijim uslovima otplaćuju dug. EPCG će pokušati onim kupcima koji imaju najveći dug, da u direktnoj komunikaciji prezentuje način kako mogu da budu potpisnici sporazuma, šta znači za njih, jer je ovo jedinstvena šansa za sve one koji budu prepoznali svoj interes da na taj način riješe obaveze prema EPCG.

Možemo istaći i da je ovo određena pomoć EPCG privredi Crne Gore. U ovom tre-

nutku pomoći ćemo značajan broj kupaca da sebe djelimično relaksiraju. Ovakve povoljnosti potrošačima mislim da nijedna kompanija u CG koja se bavi pružanjem usluga nije omogućila.

Očekujem da ćemo kroz partnerske odnose sa Unijom poslodavaca i Privrednom komorom Crne Gore, čiji smo članovi, uspjeti da animiramo što veći broj njihovih članova, da riješe svoje tekuće probleme. Očekujemo da će i određeni broj javnih institucija pronaći svoj interes i da će zaključiti protokol. Ukoliko pojedini kupci ne budu iskoristili tu mogućnost, nakon jedne fer i konkretne ponude, bićemo prinuđeni da u cilju zaštite svojih prava i interesa pristupimo nepopularnim mjerama, a to su mjere isključenja, što nikome neće dobro doći.

Kroz ovu akciju za dužnike preko 5.000 eura, njih 913, jedna od dodatnih mjera, prilikom sklapanja protokola biće dostavljanje bianco mjenice. Nije riječ o nika-

kvom vidu bankarske garancije, dodatnom trošku, već na neki način obaveza potpisnika da će ispoštovati protokol do kraja. Očekujemo da će akcija dati dobre rezultate, a fokus će biti na oko 920 potrošača, koji imaju najveći dug. Imamo i određeni broj isključenih potrošača, koji će takođe, ako plate pet posljednjih faktura, moći da iskoriste ovu priliku, naravno uz prethodno poštovanje procedure za priključenje na mrežu.

Koliko ima redovnih platiša i da li su akcije koje ste realizovali u prethodnom periodu poboljšale rezultate?

Moram da kažem da je akcija Budio dio Zlatnog tima dala odlične rezultate. Trenutno imamo oko 141 hiljadu redovnih platiša. Tu imamo članove Zlatnog tima sa deset i pet odsto popusta. Ako uporedimo te podatke sa podacima iz 2011. godine te je skoro 50 odsto više redovnih platiša. Očekujem da nastavimo sa ovim trendom. Kada budemo imali značajan broj sezonskih potrošača, posebno onih koji budu izmirili svoje obaveze mislim da ćemo imati više od 150 hiljada redovnih platiša. Možemo reći da imamo blizu 50 odsto redovnih platiša u kategoriji domaćinstva. Značajno je napomenuti da su zahvaljujući našim akcijama potrošači koji su imali dug izmirili svoje obaveze i postali dio Zlatnog tima.

U periodu od 2012. godine, od kada je krenula sa aktivnostima, EPCG je na popuste izdvojila preko 13,5 miliona eura. Ovaj trošak je snosila samo EPCG, bez ostalih učesnika na tržištu. To nam je dalo određene rezultate, ali odvojili smo značajna sredstva da bi stimulisali naše potrošače.

Akcije Podijelimo teret i Podijelimo teret II su naišle na veliko interesovanje kupaca. Koliko trenutno ima aktivnih protokola?

Imali smo oko 29.000 potpisanih protokola. Određeni broj kupaca je izmirio svoje obaveze, njih oko 1.500. Trenutno imamo važećih oko 18.000 protokola. To znači da imamo blizu 66 odsto onih koji poštuju protokol. Neki protokoli od ranije bili su poštovani svega 10 do 15 odsto, tako da su sadašnji rezultati jako dobri.

Ove godine od septembra dolazimo u situaciju da će svi oni koji su u septembru

Konferencija za medije

Akcija "5 za 5"

www.epcg.com

Nakon uspješne akcije za domaćinstva "Podijelimo teret", EPCG je odlučila da i privrednim subjektima omogući izmirenje duga po povlašćenim uslovima.

- Ukupan dug 34.626 kupaca iz kategorije ostala potrošnja, bez posljednje fakture, je oko 51 milion eura - istakao je izvršni rukovodilac Funkcionalne cjeline Snabdjevanje, Vladimir Bojičić, na konferenciji za medije.

- Akcija Elektroprivrede Crne Gore "5 za 5" je kvalitetno rješenje koje će pomoći rasterećenju dugovanja privrednih subjekata po osnovu utrošene električne energije i očuvanju njihove poslovne održivosti. Vjerujemo da će privrednici prepoznati ponuđene benefite, iskoristiti ih, a time i ući u krug onih koji redovno izmiruju svoje obaveze - naglasila je Suzana Radulović, generalni sekretar Unije poslodavaca Crne Gore.

Uslovi za sklapanje protokola su podijeljeni u dvije grupe, za kupce koji se obrate za sklapanje protokola do 10. juna i one koji se jave poslije tog datuma.

Kupci koji se jave za potpisivanje ugovora do 10. juna, na dan sklapanja protokola moraju imati izmirene račune za januar, februar, mart i april, s tim što do 30. juna moraju platiti i račun za maj. Kupci koji se jave od 10 do 30. juna, na dan potpisivanja protokola moraju imati plaćene račune za januar, februar, mart, april i maj. Kupci koji su neki račun djelimično platiti, treba da uplate razliku, uz obavezno plaćanja majskeg računa do 30. juna. A oni koji su u periodu od 01. januara do dana sklapanja protokola već izmirili račune od januara do aprila, protokol mogu odmah da sklope, uz obavezno plaćanja majskeg računa do 30. juna.

Sa konferencije za medije

Nakon uplate pet poslednjih računa, ostatak duga dijeli se na 60 jednakih rata. Od trenutka potpisivanja protokola neće se obračunavati zatezna kamata i odložiće se izvršenje naplate po sudskim poravnanjima. Uslov da protokol ostane na snazi je da se redovno plaća tekući račun i rata protokola.

2013. godine potpisali protokole morati da definišu šta i kako dalje. Odlučili smo da ćemo od septembra kupcima kojima ističe protokol, a redovno su izmirivali obaveze, omogućiti sklapanje protokola na isti način, opet će imati dvije godine da otplate dug. Moramo cijeliti njihov trud i napor i to što su ostali lojalni i što su na vrijeme plaćali svoje obaveze.

Kakvi su prvi rezultati rada novog Call centra i kakve su reakcije kupaca?

Od februara do kraja marta bilo je preko 60.000 "ulaza" u Call centar, a od toga je petina, oko 20 odsto direktna komunikacija sa našim operaterima. Glavne informacije koje su tražili kupci su informacije o računu, ukupnom dugu, podnosili su određene reklamacije, informisali se o našim servisima (sms, e-mail), što se tiče distribucije tražili su informacije o kvarovima, ugradnji brojila. Došli smo do podataka da su potrošači dosta zadovoljniji, tako da nam je Call centar omogućio da poboljšamo usluge i servis prema krajnjim potrošačima u Crnoj Gori. Ono što nas očekuje jeste da svi potrošači kada budu željeli da ostvare kontakt sa energetske kompanijama imaju jednu tačku pristupa, koja će biti stacionara u EPCG, kod nas u Snabdjevanju. Doći će do određenih promjena do kraja godine što se tiče operatora distributivnog sistema, pa će Call centar imati još značajniju ulogu u komunikaciji sa kupcima.

Ovdje bih dodao i da se sve veći broj kupaca interesuje, ali i koristi naše servise (SMS, e-mail). Oko dva do tri odsto po-

trošača prima račun na e-mail. To je dosta lakši vid dobijanja računa, jer kupci odmah nakon obračuna mogu da dobiju račun putem e-maila. Takođe, imamo i komunikaciju putem mobilnog telefona, SMS servis.

Rezultati naplate u 2014. godini bili su odlični. Očekujete li dobre rezultate na tom planu i ove godine?

U posljednje tri godine, što se poklapa sa svim aktivnostima i našim akcijama, rezultati su sve bolji. Svaka godina je bila rekordna za sebe, iz godine u godinu sve bolji su rezultati naplate. Najveći stepen naplate, od kada se prati obračun i plaćanje električne energije, ostvaren je 2014. godine. Ohrabrujuće je što smo i 2015. godinu počeli na istom nivou.

Treba istaći da je značajno veća potrošnja u prva četiri mjeseca ove godine nego u istom periodu 2014. Poređenja radi, ukupna potrošnja za prva četiri mjeseca u 2015. je za 12,24 odsto veća nego za isti period u 2014. godini. Za prva četiri mjeseca fakturisali smo skoro pet miliona eura više nego što je bio slučaj prethodne godine. Značajno veća potrošnja uticala je na rezultate, ali nema nekih odstupanja, tako da smo optimisti da ćemo i ovu godinu ispuniti plan, trenutno smo iznad plana koji je postavljen za 2015. godinu, a možda ćemo i prevazići rezultat iz 2014. godine. Prošle godine smo ostvarili naplatu preko 100 posto.

Iako je tržište i u kategoriji domaćinstva otvoreno 1. januara, konkurencije još

nema. Zbog čega je EPCG i dalje jedini snabdjevač i da li je Kompanija spremna za "tržišnu utakmicu"?

EPCG je i dalje jedini snabdjevač na tržištu, a mislim da će tako biti i u nekom narednom periodu. Tu je i Montenegro bonus, ali oni su isključivo zainteresovani za snabdjevanje KAP-a. Moje mišljenje je da još nema snabdjevača zbog toga što su tarife i cijene, koje reguliše RAE (Regulatorna agencija za energetiku), ispod tržišnih. Za jedno tržište koliko je Crna Gora sigurno još niko od konkurentnih kuća nije zainteresovan, jer nema interesa da prodaje energiju po cijenama, koje važe u Crnoj Gori. Čim dođemo u situaciju da te cijene dostignu tržišni nivo, može doći do konkurencije. Ipak, očekujemo da u naredne dvije godine neće biti mnogo zainteresovanih snabdjevača.

To ne utiče na nas, nijesmo se uspavali. Od 2012. godine kroz sve aktivnosti, akcije, kroz ulaganja u Call centar i nove servise pripremamo se na konačno otvaranje tržišta. Očekujemo da će biti nekog odliva potrošača, što je sasvim normalno, međutim, nadamo se da će sa svim aktivnostima koje sprovodimo značajan broj kupaca prepoznati EPCG kao dobrog partnera.

Svi moraju da izmire svoje obaveze

Izvršni rukovodilac FC Snabdjevanje istakao je i da će Elektroprivreda Crne Gore postepeno ići ka onome što je definisano Zakonom, a to je da svi kupci moraju na vrijeme da izmire svoje obaveze.

- Dosta je polemike bilo oko isključenja potrošača sa dugom od 200 eura. EPCG mora da zaštiti svoje interese, a uostalom to je i naša zakonska obaveza i nešto što nameće samo tržište. Imamo više od 120 hiljada kupaca sa dugom ispod 300 eura. Akumulirali su značajan nivo duga. Trenutno je granica spuštena na 200 eura i dva neplaćena računa. EPCG ne radi ništa drugo što ne rade druge kompanije u CG, dok sa druge strane dajemo svima mogućnost, i onima koji imaju dug do 300 eura, da putem sklapanja protokola, po jako povoljnim uslovima, taj dug izmire u mjesečnim ratama - dodao je Bojičić.

Nova pravila za neaktivne potrošače

Izmjenom podzakonskih akata, konkretno Opštih uslova za snabdjevanje, članom 46 je definisano je da svi potrošači koji duže od 12 mjeseci nemaju potrošnju i nemaju uplata, u skladu sa Zakonom o upravnom postupku prvo budu upozoreni, a kasnije, ako ne budu reagovali na upozorenje, dobiju rješenje da su postali neaktivni potrošači.

- Imamo značajan broj kupaca, koji su EPCG u prethodnom periodu stvarali velike probleme. Riječ je oko 30 hiljada kupaca, koji nemaju potrošnju i nijesu imali uplata. EPCG trpi veliki trošak zbog njih, pa smo pripremili akcioni plan i krenuo je prvi broj opomena krajem maja. Biće im ostavljen rok od 15 dana da se jave lokalnim jedinicama snabdjevanja i da eventualno regulišu dug ili da iskoriste trenutne procedure u dijelu potpisivanja protokola. Ukoliko se ne jave, dobiće rješenje da su postali neaktivni potrošači. Oni kupci koji postanu neaktivni, ukoliko budu željeli da se ponovo priključe na mrežu, moraću da prođu svu proceduru, koja košta. Takođe, neće im biti dozvoljeno priključenje na mrežu sve dok ne izmire obaveze prema EPCG - rekao je izvršni rukovodilac FC Snabdjevanje, mr Vladimir Bojičić.

Lovćen lojalnost program

Udružite osiguranja,
sakupljajte bodove
i ostvarite
do 50 % popusta

Lovćen lojalnost program jedinstvenim sistemom udruživanja osiguranja i zbrajanja bodova povezuje osiguranja, čime ostvarujete popuste na:

- osiguranja kuće/stana
- kasko osiguranja motornih vozila AK
- turistička osiguranja
- osiguranja odgovornosti...

**Više polisa osiguranja,
veća ušteda.**

- ✓ Nova osiguranja, dvostruki bodovi
- ✓ Već sa dva osiguranja ste u programu

www.lo.co.me

020 404 404

AKTUELNOSTI

ZAVRŠEN GODIŠNJI REMONT U TE „PLJEVLJA“

Obezbijedeni novi MEGAVATI

POVEĆANA INSTALISANA SNAGA ELEKTRANE ZA JOŠ PET MEGAVATA. ULAGANJEM JOŠ OKO 20 MILIONA EURA U PROJEKT RJEŠAVANJA PROBLEMA AZOTNIH OKSIDA I ODSUMPORAVANJE DIMNIH GASOVA, TERMoeLEKTRANA „PLJEVLJA“, U VELIKOJ MJERI, BI ISPUNILA ZAHTJEVNE EVROPSKE STANDARDE U OBLASTI OČUVANJA ŽIVOTNE SREDINE. RADI RENTABILNOSTI PROIZVODNJE, UČEŠĆE UGLJA U CIJENI ELEKTRIČNE ENERGIJE TREBA SVESTI NA 30 €/MWh. KOTAO I TURBINA, NAKON INTERVENCIJA, TJ. REKONSTRUKCIJA IZVEDENIH POČEV OD 2001. PA 2007. NA KOTLU, A 2009. I 2012. NA TURBINI, RASPOLAŽU RESURKOM OD JOŠ 300 HILJADA SATI, U ODNOSU NA GODINE REKONSTRUKCIJA. NA MALJEVCU DO DALJNJEG.

Mitar Vučković

Dovođenje kapaciteta sistema rashladne vode kroz kondezator turbine na potreban, ključni je projekat realizovan tokom redovnog godišnjeg remonta TE „Pljevlja“, od 25. aprila do 24. maja ove godine. Time su obezbijedeni uslovi za podizanje snage elektrane za još pet megavata pri istom utrošku uglja, što je efekat čija će se vrijednost u narednom periodu mjeriti na milionima eura.

Projekt inženjer i ovoga puta kao i prilikom radova na zaptivanju kotla bio je tehnički rukovodilac elektrane i rukovodilac remontnih radova, Vladimir Šestović, koji zadovoljno ističe činjenicu da je, zahvaljujući realizaciji ta dva kapitalna projekta, u protekle tri godine, snaga elektrane podignuta sa 190 MW na 223 i to pri istom utrošku i kvalitetu osnovnog proizvodnog inputa - uglja, dok je istovremeno cijena kilovat sata na pragu elektrane umanjena i više od jednog euro centa.

-Postigli smo zaista ogroman uspjeh, pa se nadam da će najodgovorniji ljudi u kompaniji to prepoznati i nagraditi. Ne treba zaboraviti da smo u periodu od 2009. godine do 2012. u potpunosti rehabilitovali turbinu i produžili joj radni vijek za još 300 hiljada sati. Isto tako, zamjenom četvrtog stepena primarnog pregrijača, te iste godine, uz posao odrađen prilikom rekonstrukcija 2001. i 2007. godine produžen je i vijek kotlovske postrojenja za još četiri decenije. To je zaista veliki uspjeh koji je obezbijedio sve uslove za još jedan radni vijek termoelektrane – ističe Šestović.

I Šestović i direktor TE „Pljevlja“, Luka Jovanović navode da je elektrofilter ugrađen 2009. smanjio emisiju prašine iz termoelektrane najvećim dijelom godine na 20 mg/nm³, a da se povremeno te vrijednosti neznatno uvećavaju u zavisnosti od trenutnih klimatskih uslova i kvaliteta uglja. Najnovija direktiva EU emisiju čvrstih čestica svodi na 30 mg/nm³, a u Crnoj Gori gornja granica je 50 mg/nm³. Rukovodeći ljudi termoelektrane tvrde takođe da bi, uz ulaganje ukupno oko 20 miliona eura u projekte rješavanja problema azotnih i sumpornih oksida te otpadnih voda, termoelektrana u velikoj mjeri ispunila zahtjevne evropske standarde u oblasti očuvanja životne sredine.

-To su zaista male pare u odnosu na korist koja bi se ostvarila, jer u tom slučaju ne bi se morao ograničavati period rada i zavarati prvi blok, koji je ponavljam nakon svih ovih investicija spreman za još jedan radni vijek-izričit je Šestović.

Inače, ovogodišnji remont vrijedan između 4,5 i 5 miliona eura, pored dovođenja kapaciteta sistema rashladne vode na potreban nivo obuhvatio je i zahtjevne radove na zamjeni oduzmnih šahti mlinskih postrojenja, termoizolaciji kotlovskeg postrojenja te radove na kontroli i zamjeni zaptivnih ležajeva na generatoru, kao i zagrijačima visokog i niskog pritiska i napojnim pumpama. Posao su kvalitetno i krajnje profesionalno obavili radnici Termoelektromonta i kompanije Termoelektro iz Brčkog, kao i radnici kompanija Bet i Via Ocil, dok je nosilac radova na deponiji bila Tehnogradnja. Izvođačima su odličnu logistiku pružili zaposleni u termoelektrani, a uspjehu kompletnog posla doprinijela je kvalitetna priprema.

- Ove godine smo se zaista dobro pripremili, prije svega zahvaljujući dobroj logistici i podršci Glavne finansijske direkcije te odgovornih u Direkciji za nabavke koja je blagovremeno raspisala i sprovela tenderske procedure za obezbjeđenje neophodne opreme. Uspješnoj pripremi je, u velikoj mjeri, doprinijela i podrška predsjednika Odbora direktora EPCG, koji je od samog početka pokazao veliku zainteresovanost za kvalitet realizacije poslova i

poštovanje zadatih rokova. Jednom riječju, prvi put ove godine i čitav mjesec prije ulaska u remont imali smo potpisane sve ugovore sa dobavljačima opreme i sve uslove za uspješno izvođenje remontnih radova-zaključio je direktor TE „Pljevlja“, Luka Jovanović.

Naporan rad, bez i najmanje povrede

Prilikom posjete termoelektrani, u mašinskoj sali zatekli smo radnika održavanja, Franja Markovića i njegovog kolegu iz Termoelektromonta, Darka Anđelića.

Franjo, koji je u termoelektrani prisutan od samih početaka kada je kao radnik firme Hidromontaža iz Maribora, prije tridesetak godina, stigao u Pljevlja i tu ostao, ističe da je tokom remonta bilo zaista naporno, ali da se na sve teškoće zaboravi kada se posao obavi kako treba.

- Bilo je dosta posla, morali smo da radimo i preko vikenda, ali smo uspjeli da završimo sve planirane zadatke u roku i elektranu u potpunosti spremimo za sve izazove koji je očekuju u narednom periodu. Zaista sam zadovoljan kako smo sve odradili iako su nas pomalo stigle i godine, tako da bi trebalo razmišljati i o podmlađivanju kadra, kaže uz osmijeh Marković, iskusni VKV mašinbravar.

I Franjev mladi kolega iz Termoelektromonta, Darko Anđelić, navodi da je iza njih period zaista napornog rada, ali da su sve postigli. Anđelić čija je firma angažovana na remontu i održavanju napojnih pumpi ističe korektan odnos kolega zaposlenih u termoelektrani.

-Zaista sam zadovoljan saradnjom i korektnim odnosom ljudi iz termoelektrane, kao i uslovima u kojima radimo- naglasio je Anđelić.

Inače, tokom remonta nije zabilježena ni najmanja povreda ili sličan incident, što dovoljno govori o tome koliko se u tom energetskom objektu pažnje poklanja poštovanju standarda zaštite na radu i bezbjednosti radnika.

Učešće uglja u cijeni energije svesti na 30 €/MWh

U susret ponovnom priključenju na elektroenergetski sistem, obezbijedeno je oko 40 hiljada tona uglja na deponiji različite kalorijske vrijednosti. Te količine tokom rada termoelektrane u kontinuitetu iznose oko 30 hiljada tona.

Direktor termoelektrane, Luka Jovanović, navodi da je sa stanovišta trenutnih potreba, kvalitet uglja na zadovoljavajućem nivou, ali da bi se u narednom periodu trebalo povesti računa da se njegov kvalitet mjeri savremenim metodama i da se nastoji što više homogenizovati, odnosno uravnotežiti razlika u kalorijskoj vrijednosti isporučenog uglja.

- Ugalj trenutno plaćamo po cijeni od 25,6 eura po toni. Imajući u vidu kretanja cijena električne energije na tržištu, koja se često tokom godine može nabaviti za 30 €/MWh, trebalo bi ozbiljno poraditi na tome da učešće troškova uglja u cijeni energije ne bude veće od 30 €/MWh. To je uslov za rentabilnu proizvodnju. Trenutno u cijeni energije proizvedene u termoelektrani na troškove uglja otpada 31,7 do 32 €/MWh, odnosno kada se uračuna i tzv. G-komponenta propisana od Regulatorne agencije za energetiku onda to učešće dostiže i 34,5 €/MWh – ističe Jovanović.

Primjera radi, učešće troškova uglja u budućem drugom bloku termoelektrane projektovano je na 28-30 €/MWh, što garantuje isplativost investicije i cijenu energije na pragu elektrane od 38 do 42 €/MWh pri električnoj efikasnosti od 38-39 odsto.

Inače, TE „Pljevlja“ je tokom prva tri mjeseca ove godine proizvela 410.094 MWh (megavat-sata), 5,5 odsto iznad plana, dok je prošle godine elektroenergetskom sistemu isporučila 1317 GWh (gigavat-sati) energije, 42,63 odsto od ukupne količine koja je proizvedena u objektima EPCG tokom te 2014. godine.

Na Maljevcu do daljnjeg

U termoelektrani razmišljaju da šljaku i pepeo što duže odlažu na deponiji Maljevac, naravno uz korišćenje najnovijih metoda iskorišćenja pepela koje podrazumijevaju izgradnju silosa za odlaganje ovog nus produkata, kao i realizaciju projekata koji bi obezbijedili njegovo korišćenje kao inputa u građevinarstvu.

- Mora se razmišljati u pravcu izgradnje silosa za skladištenje pepela, kao i stvaranja mogućnosti za njegovu upotrebu u industriji cementa zašta u Pljevljima postoje svi uslovi. Takođe, ovaj nus produkt rada termoelektrane moguće je koristiti i kao sirovinu za izradu podloge prilikom izgradnje putne infrastrukture. Takve primjere imamo u razvijenom svijetu – kaže Luka Jovanović.

Inače, za sada je obezbijedena potpuna stabilnost brane na deponiji Maljevac, a pod punom kontrolom su i čestice prašine čije rasijavanje donosi brojne probleme stanovnicima područja u okolini deponije.

Prema riječima odgovornih u termoelektrani i drugi blok će se na početku svog rada oslanjati na deponiju Maljevac i postupno prelaziti na drugu lokaciju, najizvjesnije na napuštene kopove Potrlice.

Majski remont donio uštedu

Odlukom odgovornih u OC Upravljanje energijom, da se remontni radovi, umjesto u aprilu, kako je bilo predviđeno Elektroenergetskim bilansom, izvedu u maju, Elektroprivreda Crne Gore uštedjela je oko 600 hiljada eura, jer su cijene realizovanog banda u maju za 4,5 €/MWh bile niže od realizovanih cijena za band tokom aprila.

Za vrijeme remonta TE „Pljevlja“, nedostajuće količine u EES Crne Gore iznosile su 144 GWh, kažu u OC Upravljanje energijom. Podjelom rizika, zbog variranja cijena na tržištu električne energije, nedostajuće količine su nabavljane putem više poziva za nabavku električne energije tokom marta i aprila, kao i na dnevnom nivou tokom maja.

Energija je nabavljena po cijeni koja se kretala od 27 €/MWh do 37,50 €/MWh, zavisno od profila i vremena nabavke (mjesečni, sedmični i dnevni nivo trgovine).

Tokom maja prosječna cijena za uvoz električne energije bila je na nivou ispod 32 €/MWh.

Miodrag Vuković

Ugovor o drugom bloku do kraja juna?!

Predstavnici Vlade očekuju da će do kraja juna biti definisan prijedlog ugovora sa kompanijom Škoda Praha, izabranim ponuđačem za projekat izgradnje drugog bloka TE „Pljevlja“. Iz Vlade su kazali da se u ovom trenutku vode finalni razgovori u okviru Elektroprivrede, sa izabranim ponuđačem.

- Očekujemo da će se do kraja juna definisati prijedlog ugovora i ponuditi akcionarima na usvajanje rekli su iz Vlade Mini biznis.

Škoda Praha je ponudila gradnju drugog bloka snage 254 megavata sa električnom efikasnošću od 39,5 odsto po cijeni od 338,5 miliona eura. Godišnja proizvodnja električne energije bi bila 1,6 hiljada gigavat-sati.

INTERVJU

ERVIN SPAHIĆ,
DIREKTOR AGENCIJE ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE U SUSRET
IZGRADNJI DRUGOG BLOKA TERMoeLEKTRANE

Za čistije nebo nad Pljevljima

Biljana Mitrović

ANALIZA REZULTATA MJERENJA KVALITETA VAZDUHA POKAZUJE TREND VISOKIH KONCENTRACIJA PM₁₀ ČESTICA (MJEŠAVINA NITRATA, SULFATA, ORGANSKIH HEMIJSKIH ELEMENATA METALA I SOLI) U VAZDUHU U URBANIM I INDUSTRIJSKO-URBANIM CJELINAMA. SREDNJE GODIŠNJE KONCENTRACIJE PM₁₀ ČESTICA (40µg/M³) SU U PLJEVLJIMA U PERIODU OD 2009. DO 2014. GODINE BILE IZNAD DOZVOLJENIH. BROJ PREKORAČENJA NA GODIŠNEM NIVOU KRETAO SE OD 162, 2010. GODINE DO 184 PREKORAČENJA U 2014. GODINI, A DOZVOLJENO JE 35 PREKORAČENJA TOKOM KALENDARSKJE GODINE – KAZAO JE ZA LIST ELEKTROPRIVREDA DIREKTOR AGENCIJE ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE, ERVIN SPAHIĆ. U ODGOVORU NA NAŠE PITANJE ŠTA POKAZUJU PODACI MJERNIH STANICA ZA PRAĆENJE KVALITETA VAZDUHA U PLJEVLJIMA I KOLIKO SU ČESTA PREKORAČENJA GRANIČNIH VRIJEDNOSTI ZA PM₁₀ I PM_{2,5} ČESTICE SPAHIĆ JE ISTAKAO DA SU NAJVEĆI BROJ PREKORAČENJA I NAJVEĆE KONCENTRACIJE PM₁₀ ČESTICA IZMJERENE TOKOM SEZONE GRIJANJA.

OSIM EMISIJE POLUTANATA U VAZDUHU, OVAKVOM STANJU DOPRINIJELE SU I METEOROLOŠKI USLOVI: STABILNA ATMOSFERA, POJAVA INVERZIJA I VISOK ATMOSFERSKI PRITISAK. TOKOM OVIH MJESECI BILJEŽE SE GOTOVO SVAKODNEVNA PREKORAČENJA SREDNIH DNEVNIH KONCENTRACIJA PM₁₀ ČESTICA, A SLIČNA JE SITUACIJA I SA PM_{2,5} ČESTICAMA. SREDNJE GODIŠNJE KONCENTRACIJE OVOG POLUTANTA IZNAD SU PROPISANE CILJNE VRIJEDNOSTI SA ASPEKTA ZAŠTITE ZDRAVLJA.

Koliko na to utiče Termoelektrana, a koliko drugi faktori?

Najsveobuhvatniji dokument u kojem je analizirana situacija u vezi sa zagađenjem vazduha u Pljevljima je Plan kvaliteta vazduha za Pljevlja. Identifikovani izvori zagađenja u tom gradu su: TE Pljevlja, Rudnik uglja, emisije iz kotlarnica i individualna ložišta. Kumulativni uticaj reflektuje realno stanje kvaliteta vazduha, ali na osnovu rezultata primjene meteorološkog modela Calmet, koji je direktno povezan sa modelom Calpuff, najveći doprinos emisijama koje potiču iz izvora na teritoriji opštine ima TE „Pljevlja“ i to: 94% NO_x, 99% SO_x, 36% PM₁₀ i 37% PM_{2,5}. Imajući u vidu da je u pljevaljskoj opštini glavni problem u vezi sa koncentracijom PM čestica, a da udio u emisijama TE „Pljevlja“ na osnovu ovog modela iznosi 36 odsto, treba posebnu pažnju posvetiti ostalim izvorima zagađenja, u prvom redu kotlarnicama i individualnim ložištima, jer nakon završetka sezone grijanja, Pljevlja nemaju problema

sa zagađenjem vazduha.

Kako gledate na Drugi blok TE, koji će biti izgrađen u skladu sa evropskim direktivama u ovoj oblasti, odnosno koliko je važna realizacija tog projekta za Pljevlja koja će dobiti priliku za toplifikaciju kao ključnu infrastrukturnu mjeru za smanjenje pritiška na životnu sredinu?

U skladu sa Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave, Agencija za zaštitu životne sredine vrši poslove koji se, između ostalog, odnose na: strateške procjene uticaja i procjene uticaja na životnu sredinu, kao i izdavanje integrisanih dozvola za rad postrojenja za koje je posebnim propisom utvrđeno da moraju imati integrisanu dozvolu.

U tom smislu, Agencija kao nadležan organ za sprovođenje navedenih procedura koje se zasnivaju na posebnim propisima, nije u mogućnosti da komentariše predviđenu izgradnju Bloka II TE Pljevlja, jer navedeni propisi, kao i pomenuta Uredba, ne

predviđaju takve mogućnosti. S tim u vezi, Agencija će u okviru svojih zakonskih mogućnosti, sprovesti neophodne procedure u cilju izdavanja svih neophodnih saglasnosti i dozvola potrebnih za projekte ovakve vrste, na javan i transparentan način, kako i nalažu relevantni propisi.

EPCG je samo prošle godine uložila preko osam miliona eura u stabilizaciju brane na Maljevcu, a Agencija za zaštitu životne sredine najavljuje novo ulaganje u deponiju u okviru projekta „Upravljanje industrijskim otpadom i čišćenje“ koji se finansira iz kredita Svjetske banke. Šta sve to podrazumijeva?

Da bi se izborili sa rizicima od zagađenja na lokacijama predviđenim za sanaciju kroz projekat „Upravljanje industrijskim otpadom i čišćenje“, koji se finansira iz kredita Svjetske banke, radovi na bilo kojoj odabranoj naslijeđenoj deponiji za odlaganje otpada, pa i deponiji „Maljevac“, mogu početi tek nakon što industrije

koje su nekad koristile te lokacije prestanu sa praksom odlaganja otpada na njima i nađu alternativne deponije ili neko drugo rješenje koje je u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom i zadovoljava zahtjeve Svjetske Banke.

Planirano je da se na deponiju "Maljevac" odlaže do 2017. godine, a pomenuti projekat, odnosno realizacija planiranih aktivnosti trajaće do 2019. godine, uz mogućnost produženja. To će zavisi od dinamike realizacije svih planiranih aktivnosti. Uvjereni smo da će se u međuvremenu naći najbolje rješenje za odlaganje pepela i šljake, s obzirom da je u toku izrada Detaljnog prostornog plana za TE "Pljevlja", gdje će biti definisani urbanističko-tehnički uslovi za sve planirane projekte elektrane, pa i za Šumane. Realizacija projekta i dobijanje potrebnih dozvola biće, dakle, u skladu sa važećim Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata. Podsjetiću da su još od projektovanja TE "Pljevlja", 70-tih godina prošlog vijeka, Šumani i Potrlica predviđeni za lokacije nakon završetka radnog vijeka deponije Maljevac. Dakle, EPCG planira da, u kombinaciji sa lokacijom Šumane, kroz proces odlaganja otpada i rekultivacije Šumana, oстане na Maljevku do stvaranja uslova za odlaganje otpada u napuštanim djelovima rudokopa Potrlica. Vrlo je važno istaći da EPCG posjeduje sva neophodna dokumenta i dozvole nadležnih organa za korišćenje deponije Maljevac i radove na njoj.

Pitanje zagađenja životne sredine i kvaliteta vazduha jedno je od najosjetljivijih pitanja, ne samo u Pljevaljima, već i Nikšiću, Podgorici. Kolika je razlika u stepenu ugroženosti kvaliteta vazduha u Pljevaljima u odnosu na druge gradove u kojima vršite mjerenja?

Generalno, na lošiji kvalitet vazduha najviše su uticala prekoračenja koncentracije praškastih materija PM10 i PM2,5. Ovaj problem najizraženiji je u Pljevaljima i Nikšiću, gdje su, osim velikog broja prekoračenja, evidentirane i visoke koncentracije na dnevnom nivou, kao i prekoračenje dozvoljene srednje godišnje koncentracije. Broj prekoračenja graničnih vrijednosti srednjih dnevnih koncentracija zabilježen je i u Podgorici.

Ovakva situacija u najvećoj mjeri determiniše stanje životne sredine. Praksa je

pokazala da su uvijek, kada su nepogodne mikro meteorološke situacije, prisutne visoke koncentracije zagađujućih čestica u prizemnom sloju, tj. u sloju inverzije (od površine zemlje do visine nivoa temperaturne inverzije). Ovo je slučaj i u drugim urbanim sredinama u svijetu koje podliježu ovakvim mikro meteorološkim efektima.

S obzirom da je u pljevaljskoj opštini glavni problem koncentracija PM čestica, a udio TE Pljevlja u emisijama tih čestica, na osnovu modela Calmet, iznosi 36 odsto, treba posebnu pažnju posvetiti ostalim izvorima zagađenja, u prvom redu kotlarnicama i individualnim ložištima, jer nakon završetka sezone grijanja, Pljevlja nemaju problema sa zagađenjem vazduha.

Kada se evidentiraju prekoračenja dozvoljenih graničnih vrijednosti, Ministarstvo održivog razvoja i turizma u saradnji sa Agencijom i lokalnim samoupravama, izrađuje Planove kvaliteta vazduha, u skladu sa Zakonom o zaštiti vazduha. Do sada je izrađen Plan kvaliteta vazduha za Pljevlja (2013), Nikšić (2014), a u toku je i izrada Plana kvaliteta vazduha za Podgoricu. U ovim dokumentima su detaljno analizirani svi aspekti zagađenja i dat akcioni plan sa konkretnim mjerama.

U susret otvaranju Poglavlja 27 – Zaštita životne sredine, šta podrazumijeva implementacija standarda iz tog poglavlja i ima li pitanja koja je teško i skupo uskladiti sa evropskim standardima?

Pregovaračko poglavlje 27-Zaštita životne sredine je, kao što je poznato, jedno od najzahtjevnijih poglavlja na putu Crne Gore ka Evropskoj uniji. Pregovori o pristupanju su dobra prilika za unapređenje zaštite životne sredine kao neophodnog preduslova za sprovođenje principa i standarda održivog razvoja. Jedan od razloga zbog kojih se ovo poglavlje smatra izuzetno zahtjevnim upravo je potreba za značajnim investicijama radi uspostavljanja zahtjevne infrastrukture i standarda, kako bi se zakonske odredbe transponovane

regulative Evropske pravne tekovine adekvatno ispunile. Dakle, osim izazova transpozicije pravne tekovine, još zahtjevniji izazov je implementacija.

Za primjenu obimnog EU zakonodavstva iz oblasti životne sredine neophodna je i veoma zahtjevna infrastruktura, tehnologije, značajna finansijska sredstva, kao i administrativni kapaciteti. U tom kontekstu, samo zajednička inicijativa, saradnja i razmjena informacija, mogu rezultirati efektivnim rješenjima koja su prihvatljiva, kako za privredne subjekte, tako i za lokalne samouprave, organizacije civilnog društva i zainteresovanu javnost, a sve u cilju zajedničkog djelovanja na unapređenju zakonske regulative u ovoj oblasti.

Agencija za zaštitu životne sredine kao implementacioni organ u sistemu državnih organa, nadležan za mnoge teme zaštite životne sredine, upravo tu vidi svoju ulogu. Međutim najveći izazov do sada u napretku po pitanju implementacije je izgradnja odgovarajućih kadrovskih i tehničkih kapaciteta, neophodnih da se odgovori na sve izazove i obaveze. Stoga je snažna i dobro obučena administracija na državnom i lokalnom nivou neophodna za napredak, kako u predpristupnom periodu, tako i nakon pristupanja Evropskoj Uniji.

Na kraju, posebno želim da istaknem da je ispunjavanje obaveza iz Poglavlja 27, od dugoročnog interesa za građane Crne Gore, jer će donijeti, kako ekološke, tako i ekonomske i zdravstvene benefite.

Još od projektovanja TE "Pljevlja", 70-tih godina prošlog vijeka, Šumani i Potrlica predviđeni su za lokacije nakon završetka radnog vijeka deponije Maljevac. Dakle, EPCG planira da, u kombinaciji sa lokacijom Šumane, kroz proces odlaganja otpada i rekultivacije Šumana, oстане na Maljevku do stvaranja uslova za odlaganje otpada u napuštanim djelovima rudokopa Potrlica. Vrlo je važno istaći da EPCG posjeduje sva neophodna dokumenta i dozvole nadležnih organa za korišćenje deponije Maljevac i radove na njoj.

INVESTICIJE

FC DISTRIBUCIJA REALIZUJE VAŽNE PROJEKTE

Godina *kapitalnih investicija*

Biljana Mitrović

POČETKOM JUNA UVODI SE U SISTEM NOVOIZGRAĐENA TS 35/10kV „PETROVAC“. POČELA IZGRADNJA TS „POPOVIĆI“ U BARU, USKORO ĆE I TS „KLINCI“ U HERCEG NOVOM, A REKONSTRUKCIJA TS „PRŽNO“ U TIVTU. USPJEŠAN INVESTICIONI ZAMAH ZAOKRUŽUJE I IZGRADNJA VEĆEG BROJA TRAFOSTANICA NAPONSKOG NIVOVA 10/0,4kV

U FC Distribucija trenutno se realizuje niz značajnih investicionih projekata. Osim većeg broja objekata koji se odnose na trafostanice 10/0,4kV i vodove 10 i 0,4 kV, u toku je realizacija nekoliko kapitalnih investicija naponskog nivoa 35 kV. Tako će već početkom juna ući u probni rad novoizgrađena TS 35/10kV „Petrovac“. Realizaciji ovog projekta, koji će dugoročno osigurati stabilno napajanje kupaca električnom energijom i poboljšati naponske prilike u Patrovcu, prethodile su brojne pripreme aktivnosti.

Rukovodilac Sektora za razvoj i inženjering FC Distribucija, Ranko Vuković, kaže da je realizacija ove investicije, vrijedne više od milion i 600 hiljada eura, posebno značajna jer postojeća TS „Buljarica“ svojim kapacitetima i opremom više nije mogla da na kvalitetan način podmiri potrebe narastajućeg konzuma. Vuković podsjeća da je ta trafostanica izgrađena 1973. godine i da je dosta udaljena od centra potrošnje te da su u međuvremenu na tom turistički atraktivnom području nikla brojna nova naselja i broj potrošača se iz godine u godinu progresivno uvećavao.

- Postojeći broj 10 kV izvoda je nedovoljan, sa ograničenim mogućnostima plasmana energije, zbog čega je bila neophodna izgradnja nove trafostanice tog naponskog nivoa koja će dugoročno riješiti sve veće energetske zahtjeve ovog turističkog centra i obezbijediti razvoj kvalitetne 10 kilovoltne mreže. Energetski transformatori u TS „Petrovac“ raspolažu snagom dva puta 8 MVA. Trafostanica je daljinski upravljiva, a kapacitetom i lokacijom kvalitetno će odgovoriti povećanim zahtjevima – kaže Vuković.

Nakon intenzivnih priprema, sredinom

maja počela je izgradnja TS „Popović“ u Baru, naponskog nivoa 35/10kV, još jednog kapitalnog elektroenergetskog objekta na Crnogorskom primorju, vrijednog 1,75 miliona eura.

- Opterećenje postojećih trafostanica 35/10kV „Topolica“ i „Končar“, u užem gradskom jezgri, blizu je nominalnog (32 MVA), a na ovom području postoji veliki broj zahtjeva za novim priključnjima sa velikom snagom. Stoga se i nametnula potreba za gradnjom TS „Popović“ koja će, prema Planu, ući u sistem do kraja godine - saopštio je Vuković.

Pored navedenih investicija, u krajem maja izvršeno je polaganje oko pola kilometra novog podvodnog 35kV kabla „Sveta Nedelja-Opatovo“, presjeka provodnika 240 mm² umjesto starog, postavljenog prije pola vijeka, koji posljednjih godina nije ni bio u funkciji.

- U sklopu ovog projekta rekonstruisana su postojeća 35 kV rasklopna postrojenja za prelazak sa vazdušnog voda na podvodni na oba kraja kabla (u Opatovu i Sv. Nedelji), tj. ugrađena je nova rasklopna oprema umjesto dosadašnje dotrajale i nepouzdanje. Na taj način je omogućeno rezervno napajanje Bijeje i Morinja, a u slučaju havarija, i dijela Tivta i Herceg Novog. Takođe je rasterećen DV 35 kV „Podi-Bijela“ i omogućeno napajanje potrošača koji električnu energiju dobijaju iz TS „Kumbor“ gdje se očekuje izgradnja turističkih kapaciteta visoke klase - istakao je Vuković i dodao da je vrijednost ove investicije oko 250 hiljada eura.

Uspješan investicioni zamah zaokružuje izgradnja većeg broja trafostanica 10/0,4kV, kako na Crnogorskom primor-

Ranko Vuković

ju, tako i u drugim djelovima zemlje, kao i rekonstrukcija postojećih i izgradnja novih vazdušnih vodova.

U Sektoru za razvoj i inženjering najavljuju gradnju još nekih kapitalnih elektroenergetskih objekata.

- U prvom redu, planira se izgradnja TS 35/10kV „Klinci“ u Herceg Novom i pripadajućeg priključnog kabla u vrijednosti od dva miliona i 200 hiljada eura i rekonstrukcija TS 35/10kV „Pržno“ u Tivtu, procijenjene vrijednosti 1,3 miliona eura. Za ove investicije sredstva su već obezbijedena, urađena je projektna dokumentacija i objavljeni javni pozivi za nabavku opreme - kazao je Vuković.

Inače, FC Distribucija priprema Plan investicija za sljedeću godinu, u skladu sa Nacrtom Metodologije o izmjenama i dopunama Metodologije za utvrđivanje regulatornog prihoda i cijena za korišćenje distributivnog sistema električne energije. O tome detaljno u jednom od narednih brojeva našeg lista.

Postavljanje podvodnog kabla u Bokokotorskom zalivu

DALEKOVOD

SLUŽBA ZA ODRŽAVANJE 35 KV VAZDUŠNIH VODOVA

Za njih **prepreke** ne postoje

Marko Burić

Služba za održavanje 35 kV vazdušnih vodova osnovana je 2009. godine. Jedan od glavnih inicijatora, Rajko Radošević, ističe da je Služba za pet godina opravdala svoje postojanje te da u prilog tome najbolje svjedoče postignuti rezultati.

- Prije formiranja naše Službe bilo je oko 1500 kvarova godišnje na dalekovodima u Crnoj Gori. Sada smo to sveli na oko 100 kvarova godišnje (broj varira u zavisnosti od vremenskih uslova) - objašnjava šef Službe, Rajko Radošević.

Te 2009. godine formirana je ekipa od pouzdanih, odgovornih, mladih, ali i iskusnih radnika, koji su bili maksimalno fizički i mentalno spremni za sve opasnosti koje su ih čekale. U Službi za održavanje 35 kV vazdušnih vodova je zaposleno 20 radnika, koji su podijeljeni u tri ekipe (Podgorica, Kotor, Bijelo Polje).

Nijedna intervencija na 35 kV dalekovodima u Crnoj Gori nije laka. Služba vodi računa o 90 dalekovoda, ukupno 803 kilometara vodova. Inženjer u Službi, Radivoje Vuković, kaže kako posao monterima dodatno otežava i nepristupačan teren.

- Teško je reći u kom dijelu Crne Gore je teže. Intervencije u primorskom dijelu, ali i na sjeveru su izuzetno komplikovane zbog konfiguracije terena. Naravno, kada se tome dodaju i loši vremenski uslovi, onda je jasno koliko je ovo težak posao - navodi Vuković.

Rizičnih intervencija ima mnogo, ekipe su stalno na terenu i svaki dan se bukvalno suočavaju sa opasnostima. Zbog toga i posao u Službi za održavanje 35 kV vazdušnih vodova nije ni malo lak, a kako navodi Radošević ljudi se "troše velikom brzinom, zbog stalnih putovanja, terena i svakodnevnog suočavanja sa opasnim situacijama".

Značaj ove Službe najviše dolazi od izražaja tokom vremenskih nepogoda. U izuzetno teškim i opasnim uslovima zaposleni ulažu nadljudske napore kako bi što prije sanirali kvarove.

- Vidjeli smo kakvo je nevrijeme bilo na Žabljaku početkom godine. U ekstremnim uslovima uspjeli smo da obezbijedimo napon građanima. Iskreno, strahovao sam za

Ekipe Službe za održavanje 35 kV na Žabljaku

Rizična intervencija u Plavu 2012. godine

Sanacija kvarova u ekstremnim uslovima

svuju ekipu, jer smo se probijali kroz velike sniježne namete, a jaka mećava nam je dodatno otežavala posao. Bilo je strašno nevrijeme i svaka intervencija je iziskivala nadljudske napore - naveo je Radošević.

Zaposleni su se suočavali sa brojnim preprekama, ali uvijek su izlazili kao pobjednici. Poslovođa ekipe u Bijelom Polju, Vaso Drobnjak, objašnjava kako je bilo situacija kada su morali vozom da dođu do najbližeg odredišta na sjeveru, odakle su zatim po nekoliko kilometara sa krpeljama pješačili, kako bi došli do mjesta havarije. Kao prevozno sredstvo koristili su i helikopter (intervencija na Lovćen), a često su morali da improvizuju, sve sa ciljem da građani ne čekaju dugo napajanje.

Radošević se sjeća jedne od najtežih intervencija od kada postoji Služba.

- Tokom velikog nevremena pukla je žica na dalekovodu, koji se nalazi na vrhu kanjona u Pivi. Morali smo da formiramo kolonu od 40 ljudi kako bi izvukli kabel sa brane na vrh kanjona. Čak četiri sata su radnici išli pješke od brane do stuba. Jedan monter je morao na konope da se spusti niz kanjon oko 100 metara kako bi uhvatio kabel. To je bila izuzetno rizična intervencija, ali srećom sve je prošlo kako treba - opisao je Radošević.

Jedan od najmlađih radnika u Službi, Srđan Veličković, sjeća se i svoje prve opasne situacije, tokom

velikih poplava u Plavu 2012. godine.

- Dalekovodni stub je pao na drvo i praktično je došao na sred Lima, koji se izlio. Morali smo nas petorica da se vežemo i vrlo oprezno da gazimo kroz Lim, kako bi došli do tog drveta i oslobodili stub. Ja sam bio posljednji u koloni i nosio sam na leđima motornu šegu sa kojom sam prekinuo drvo. Bila je to jako naporna i rizična intervencija, ali uspjeli smo da se izborimo sa svim preprekama - objašnjava Veličković, koji je dodao da i pored svih opasnosti sa kojima se susreće jako voli svoj posao.

Nakon tako komplikovanih intervencija često slijedi i malo veselje.

- Veliko zadovoljstvo je kada nakon tako teških intervencija obezbijedimo napajanje, kada shvatimo da je cijeli grad dobio električnu energiju zahvaljujući našim naporima - ističe Radošević.

Timski rad je od ključnog značaja. Radnici zavise jedni od drugih, a posao je takav da ni najmanja greška ne smije da se desi. Za-

Improvizacija: Privremena sanacija stuba

posleni u Službi ističu da je saradnja među kolegama na najvećem nivou te da čuvaju jedni druge i da se druže i van radnog vremena. Takođe, ističu da imaju veliku podršku i razumijevanje menadžmenta te da su dobili vrhunsku opremu, zahvaljujući kojoj obavljaju posao kvalitetno.

- Zaista imamo dobru opremu, što je i glavni uslov kako bi posao obavljali na pravi način. Od početka rada ove Službe imamo maksimalno razumijevanje i podršku menadžmenta - rekao je Radošević.

Rad zaposlenih u Službi za održavanje 35 kV dalekovoda ne dolazi do izražaja samo tokom vremenskih nepogoda. Tokom cijele godine ekipe naporno rade kako bi mreža bila u što boljem stanju. Remont dalekovoda, otklanjanje crnih tačaka, farbanje i zamjena stubova, prosijecanje trase poslovi su koje Služba obavlja tokom godine.

- Zimi radimo remont dalekovoda na primorju, kako bi mrežu spremili za ljetnju turističku sezonu. I ove godine smo odradili odličan posao, tako da je mreža spremna za ljeto. U ljetnjem periodu svi smo angažovani u kontinentalnim i sjevernim predjelima, kada pripremamo mrežu za zimski period. Do sada smo ofarbali preko 1300 stubova, uklonili smo veliki broj crnih tačaka, prosjekli smo oko 400 km trase dalekovoda, a zamijenili smo i veliki broj stubova - navodi Radošević.

Radošević je još istakao da su napravili GPS snimak svih trasa dalekovoda, kao i stubnih mjesta te da imaju fotografije svakog stuba. Početkom juna ekipa se seli u Nikšić, gdje će raditi na remontu 35 kV dalekovoda.

- Voljeli bi da nas u Službi ima više, posebno što ćemo uskoro ostati bez četiri radnika, ali bez obzira na to, kao i uvijek do sada, uložićemo maksimalne napore kako bi mrežu što bolje pripremili za naredni zimski period i na taj način stvorili uslove za kvalitetno napajanje potrošača - zaključio je Radošević.

IZMEĐU DVA BROJA

Dobit 13,4 miliona

Neto dobit Elektroprivrede u prvom kvartalu iznosila je 13,4 miliona eura, 3,3 odsto manje u odnosu na isti period prošle godine. Poslovni prihodi su porasli 1,9 odsto na 65,7 miliona, a rashodi su 51,82 miliona.

Na troškove zarada, naknada i ostalih ličnih rashoda odnosilo se 11,2 miliona, amortizacije i rezervisanja 10,6 miliona, a materijala 14,3 miliona eura. Ostali poslovni rashodi iznosili su 11,4 miliona.

Ukupna aktiva preduzeća vrijedila je 1,2 milijarde, što je 1,5 odsto više nego u uporednom periodu. Akumulirani gubitak iznosi 222 miliona, kratkoročna rezervisanja i obaveze 75,4 miliona, a dugoročna 92,6 miliona. Odložene poreske obaveze iznose 44,5 miliona.

Gubici smanjeni na 16,7 odsto

Ukupni godišnji gubici električne energije u elektrodistributivnom sistemu Elektroprivrede (EPCG) posljednjih godina su smanjeni sa 22,5 odsto, koliko su iznosili 2009, na 16,7 odsto u prošloj godini.

Regulatorna agencija za energetiku (RAE) prilikom utvrđivanja regulatornog prihoda i cijena energije za tekući regulatorni period, koji traje do 31. jula, odobrila gubitke u distributivnom sistemu od devet odsto.

Gubici preko devet odsto predstavljaju isključivo trošak EPCG i ne prelivaju se na račune građana. Očekuje se da će u narednom periodu biti završena studija gubitaka, koju za potrebe kompanije radi Elektrotehnički fakultet u Podgorici.

XIII redovna Skupština akcionara 30. juna

XIII redovna Skupština akcionara Elektroprivrede Crne Gore A.D. Nikšić održaće se 30. juna 2015. godine u Nikšiću, Scena 213 u 12 sati.

Za XIII redovnu Skupštinu akcionara utvrđen je i dnevni red: Odluka o usvajanju Finansijskih i Konsolidovanih finansijskih izvještaja Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić za 2014 godinu; Odluka o usvajanju Izvještaja o poslovanju Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić za 2014. godinu; Odluka o pokriću akumuliranih gubitaka Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić; Odluka o smanjenju kapitala Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić; Izmjene i prečišćen tekst Statuta Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić; Odluka o izboru revizora Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić; Odluka o razrješenju članova Odbora direktora Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić; Odluka o izboru članova Odbora direktora Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić.

Novi izgled Poslovnice u Virpazaru

Poslovna zgrada Poslovnice Virpazar dobila je novi izgled. U martu i aprilu ovaj objekat, koji je izgrađen prije 45 godina, potpuno je rekonstruisan. Urađen je novi krov, ugrađeni novi prozori, kao i podovi, adaptirano kupatilo i fasada, izgrađeni trotoari, očišćena i ofarbana ograda.

Šef Poslovnice, Branko Đurišić, kazao je da su mještani sela na području Virpazara, kao i brojni turisti koji posjećuju ovu varoš, veoma zadovoljni novim licem Poslovnice koja se nalazi u centru i u koju svakodnevno svraćaju naši kupci.

- Za nepunih 15 hiljada eura završen je ovaj izuzetno važan posao, zbog kojeg smo dobili mnogo pohvala od mještana za koje je ova adaptacija ulaganje u njihovo mjesto i za opšte dobro. To je ogromno područje sa 62 sela i ljudi sada rado dolaze u Poslovnicu koja odiše urednošću. Malo ulaganje a veliki efekat -kazao je Đurišić.

Radove na adaptaciji Poslovnice izvelo je preduzeće Ing invest iz Danilovgrada, a ispred FC Distribucija nadzor je vršio Miroslav Vukanić, dipl. ing. građevine.

ED Budva: Značajne investicije za stabilnije napajanje

U ED Budva u toku je rekonstrukcija, odnosno zamjena sredjenaponskih blokova u osam trafostanica 10/0,4kV. Riječ je o trafostanicama: "Seoce", "Babin do I", "Budva Centar I", "Budva Polje Zapad III faza", "Trap", "Kamenovo", "Šumadija" i "Vještica".

Završeni su radovi na polaganju oko 400 metara niskonaponskog kabla za rješavanje problema u napajanju potrošača na trafo reonu "Perazića Do". U toku je ugradnja razvodnih ormara i izmještanje mjernih mjesta, nakon čega će uslijediti priključenje kabla.

Završeni su i radovi na polaganju deset kablovskih vodova i povezivanju TS 35/10kV "Ro-zino" sa područjem „Budva Centar“. Slijedi tehnički prijem i pribavljanje upotrebne dozvole, a sredstva za ovaj, pola miliona eura vrijedan projekat, obezbijedili su EPCG i Opština Budva.

ED Podgorica: Novi objekti za pouzdanije napajanje

Elektrodistribucija Podgorica je 17. aprila počela izgradnju šest trafostanica 10/0,4 kV (Mosori, Zagreda 2, Vuksan Lekić 3, Šabov krug, Veruša Valovi i Hadžaj), u ukupnoj vrijednosti od 270 hiljada eura. Radovi na izgradnji ovih energetskih objekata trajaće 90 dana, a njihovom realizacijom oko 500 potrošača na području Danilovgrada, Tuzi i Veruše imaće sigurnije i kvalitetnije napajanje električnom energijom.

Elektrodistribucija Podgorica je, takođe, započela radove na ugradnji reklozera na 10 kV dalekovodima "Barutana" i "Krečana" u cilju poboljšanja naponskih prilika potrošača Lješanske nahije i Bjelopavlića, što podrazumijeva manji broj i kraće trajanje prekida u napajanju električnom energijom. Planirano je da realizacija ove investicije, vrijedne 200 hiljada eura, traje 60 dana.

Ova elektrodistribucija je proteklih godina u kontinuitetu ulagala znatna finansijska sredstva u distributivnu mrežu i objekte, pa je značajno poboljšana sigurnost i kvalitet snabdijevanja potrošača električnom energijom.

Berane: Ugradnja brojila i značajni radovi u industrijskoj zoni

U Beranama je u toku realizacija drugog dijela projekta ugradnje AMM brojila. Do kraja maja ugrađeno je oko 700 "pametnih brojila".

Takođe, očekuje se da će početkom juna biti pušten podzemni 10 kV vod od TS 35/10 kV "Berane 1" do TS "Šumsko" i podzemnog 10 kV voda od TS "Šumsko" do MBTS 10/0,4 kV "Rudeš (Obod)". Riječ je o značajnim radovima za razvoj biznis zone. U toku je i priprema tehničke dokumentacije za snabdijevanje novih potrošača u toj industrijskoj zoni.

Sigurnije i bolje napajanje Biogradske gore

Nacionalni park Biogradska gora imaće od ove turističke sezone znatno sigurnije i kvalitetnije napajanje, zahvaljujući postavljanju novog 10 kV kabla na dalekovodu sa kojeg se napaja to područje.

U ED Kolašin već uveliko realizuju značajnu investiciju i očekuju da će početkom juna biti završeni radovi. Ugrađuje se blizu 11000 metara novog 10 kV kabla, a promijenjena je i trasa kablovskog voda, dok je izgrađena i nova MBTS 10/0.4 kV u blizini stare STS.

Radovi se izvode u saradnji sa Nacionalnim parkom. Zamjena kabla, koji je ugrađen prije više od 60 godina, značajno će poboljšati napajanje u Biogradskoj gori, ali i ostalim područjima koja se napajaju sa tog dalekovoda.

Djeca iz OŠ "Vuko Jovović" posjetila HE "Perućica"

Djeca iz Osnovne škole „Vuko Jovović“ posjetila su nedavno pogone naše najstarije velike hidroelektrane. Osnovci iz Danilovgrada sa svojim nastavnicama su pokazali veliko interesovanje o radu sistema HE "Perućica".

Kao i uvijek, kada su u pitanju posjete ovakvog tipa, dobrodošlicu su im priredile kolege u hidroelektrani. Pored obilaska pogona učenicima je upriličen i stručni čas iz energetike.

IMENOVANJA

ODBOR DIREKTORA EPCG A.D. NIKŠIĆ

Imenovan jedan broj izvršnih rukovodilaca i rukovodioci sedam distributivnih regiona

Miodrag Vuković

Odbor direktora EPCG A.D. Nikšić nedavno je, na osnovu novih akata o organizaciji i sistematizaciji Društva, donio više odluka o imenovanju. Tako je na mjesto izvršnog rukovodioca Direkcije za ljudske resurse imenovan Ranko Vojinović, koji je u prethodnom periodu obavljao funkciju v.d. direktora Glavne direkcije za ljudske resurse i opšte poslove. Vojinović je, podsjetimo, od 01. jula 2008. do 01. marta 2010. godine bio izvršni direktor EPCG, a po dolsku strateškog partnera, kompanije A2A, bio je pomoćnik izvršnog direktora za tehnička pitanja. Dosadašnji glavni operativni direktor EPCG i v.d. direktora FC Distribucija, Zoran Đukanović, imenovan je za izvršnog rukovodioca FC Distribucija. Đukanović je do februara 2013. godine bio i v.d. direktora FC Proizvodnja, dok je odlukom Odbora direktora, Đukanovića na mjestu v.d. izvršnog rukovodioca OC Upravljanje energijom, zamijenio izvršni direktor EPCG, Stefano Pastori. Novi izvršni rukovodilac Direkcije za opšte usluge je mr Olga Radović, koja je do sada bila angažovana kao koordinator izvršnog direktora za ljudske resurse i opšte poslove. Olga Radović u našu kompaniju prešla iz Telenora Crna Gora, gdje je obavljala više važnih

funkcija uglavnom u HR sektoru.

U okviru Glavne finansijske direkcije, za izvršnog rukovodioca Direkcije za računovodstvo i poreze imenovana je Vojka Čalasan, dok je za izvršnog rukovodioca Direkcije za finansije i platni promet Odbor imenovao, Venku Janjušević. Čalasan i Janjušević su dugogodišnji radnici EPCG i do sada su obavljale više značajnih funkcija u Sektoru, a zatim i u Direkciji za ekonomske poslove.

Novom organizacijom kompanije, u FC Distribucija formirano je sedam regiona.

Za rukovodioca Regiona 1 (Nikšić, Plužine) imenovan je Vannja Maksimović, Regionom 2 (Podgorica, Cetinje) rukovodiće Jagoš Pupović, a Regionom 3 (Berane sa poslovnica, Rožaje) Saša Pešić. Saša Milovanović je rukovodi-

lac Regiona 4 (Bar, Ulcinj, Budva, Petrovac), Miodrag Milić, Regiona 5 (Tivat, Kotor, Herceg Novi), Miloš Konatar Regiona 6 (Bijelo Polje, Mojkovac, Kolašin), a Igor Golubović Regiona 7 (Pljevlja, Žabljak). U FC Distribucija imenovano je i više rukovodilaca Sektora i Službi.

Novi Pravilnik o organizaciji stupio je na snagu 29. aprila, osam dana nakon objavljivanja u listu „Elektroprivreda“. Takođe, na snazi je i novi Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta Elektroprivrede Crne Gore A.D. Nikšić. Oba akta dostupna su i na internom portalu kompanije -Intranetu u dijelu Kompanija-Organizacija i sistematizacija.

RAZVOJ ZAPOSLENIH

KORISNA RADIONICA ODRŽANA U PODGORICI

Javne nabavke u projektima EBRD

Marko Burić

Radionica „Javne nabavke u projektima EBRD“ održana je 23. i 24. aprila 2015. godine, u Podgorici, sa ciljem da upozna učesnike sa procedurama i pravilima javnih nabavki Evropske banke za obnovu i razvoj. Predavač je bio Veljko Sikirica, viši savjetnik za nabavke EBRD, a obuci je prisustvovalo 25 učesnika i učesnica iz preduzeća i institucija u Crnoj Gori, među kojima su bili i zaposleni EPCG.

Šef kancelarije EBRD u Crnoj Gori, Đulio Moreno, ukazao je na značaj radionice, jer doprinosi promociji pravila EBRD o javnim nabavkama, a u cilju daljeg razvoja tržišne ekonomije, principa višestranačke demokratije, stvaranja jake politike javnih nabavki i podsticanja transparentnosti i efikasnosti u javnom i privatnom sektoru. On je ukazao da sam proces javnih nabavki nije komplikovan, ali da se moraju poštovati procedure i da se javne nabavke više zasnivaju na suštini, a manje na formi.

Kolege i kolegice iz EPCG su zadovoljni kako je protekla radionica.

- Radionica je bila jako korisna i zaista edukativnog karaktera za sve one koji se bave ovom oblašću. Posebno bih istakla da se radionica najviše bazirala na konkretnim primjerima iz prakse, a gospođin Veljko je podstakao sve polaznike na jednu interaktivnu komunikaciju koja je u mnogome i doprinijela razmjeni iskustava među samim polaznicima. Ova radionica proširila je već postojeća znanja zaposlenih u Direkciji za nabavku i logistiku, otvorila neke nove teme, zanimljive oblasti i što je najvažnije, ukazala nam mogućnosti kako bismo mogli poboljšati sam proces rada u našoj službi - rekla je Milena Savić (Direkcija za nabavku i logistiku).

Važan dio radionice je bila razmjena iskustava između predavača i učesnika u smislu prepoznavanja razlika u pravilima nabavki između EBRD i domaćeg zakonodavstva.

- Pravila nabavki EBRD se najviše razlikuju od našeg zakonodavstva u tome što nijesu opširna i što su dosta fleksibilnija u smislu ostavljanja prostora naručiocu da ne odbija ponude ponuđača zbog nekih banalnih i sitnih propusta u ponudama za razliku od našeg zakonodavstva, a sve u cilju da naručilac na tenderu dobije najboljeg ponuđača po najpovoljnijim uslovima - kaže učesnik radionice, Mirko Dedović (Direkcija za nabavku i logistiku).

Milena Savić ističe kako su pravila EBRD sadržana u svega desetak stranica te da je Zakon o javnim nabavkama "previše opširan".

- Pravila Evropske banke za obnovu i razvoj su ostavila više prostora zaposlenima

u nabavkama da mogu da utiču na izbor dobavljača, tačnije da se omogući suština, a to je da za što nižu cijenu naručilac dobije najbolji mogući kvalitet i da svaka Odluka o izboru ponuđača bude ekonomski najisplativija - dodala je Savić.

Organizator radionice, Bego Begu, specijalista za planiranje i obuku kadrova u EPCG, rekao je da je naša kompanija „prepoznala značaj ove teme za procese javnih nabavki u Crnoj Gori i u dogovoru i koordinaciji sa EBRD, učestvovala u organizaciji dvodnevne radionice.

Učesnici radionice imaju samo pozitivna iskustva i podržavaju organizovanje sličnih obuka, seminara, sve u cilju razvoja zaposlenih u EPCG.

- Smatram da je najveći temelj i prednost jedne ozbiljne kompanije, kao što je naša, upravo intelektualni kapital. Mislim da naša firma treba da nastavi da ulaže u svoje zaposlene, u njihovo znanje i obrazovanje, putem različitih seminara, obuka, radionica i ostalih treninga. Ovake aktivnosti ne samo da doprinose višem stepenu znanja u profesionalnom dijelu, već podstiču zaposlene na druženje i stvaranje boljih međuljudskih odnosa - dodala je Milena Savić.

PROIZVODNJA

ROĐENDAN MHE „RIJEKA MUŠOVIĆA“

Šest i po decenija sigurnog rada

IAKO ORIGINALNA, OPREMA JOŠ FUNKCIONIŠE. FORMIRANA RADNA GRUPA, KOJA ĆE USKORO PRIPREMITI PROJEKAT REKONSTRUKCIJE CENTRALE. SKROMNOM SVEČANOŠĆU OBILJEŽEN JUBILEJ.

Olivera Vulanović

Mala hidroelektrana „Rijeka Mušovića“, naš prvi poslijeratni energetska objekat, 25. maja, proslavila je 65 godina rada.

Na skromnoj svečanosti tim povodom, moglo se čuti da na ovoj hidroelektrani nije bilo većih rekonstruktivnih zahvata na opremi još od 25. maja 1950. godine, kada su je sagradile omladinske radne brigade, a tri mašine prvi put zabrujale, priča nam šef malih hidroelektrana, Zoran Grbović. Zato je i donesena odluka da se formira Radna grupa, koja bi ubrzo trebalo da izradi projekat rekonstrukcije tog proizvodnog objekta. Naime, iako mašine funkcionišu sasvim dobro, ponajprije zahvaljujući generacijama odgovornog osoblja, a zatim i stručnjacima HE „Perućica“ i EPCG, svi rokovi o vijeku trajanja jednog ovakvog objekta odavno su prošli. Inače, originalna oprema, tri agregata, ukupne snage 1,2 MW, godišnje proizvedu tri i po miliona kilovat-sati električne energije, a često plan bude i premašen. Mašine rade kontinuirano sve ove godine, od dana kada su ih instalirali stručnjaci „Litostroja“ i „Končara“, ističe Grbović.

U vrijeme kad je nastala, MHE „Rijeka Mušovića“ nosila je ime „Narodni heroj Savo Mašković“. Snabdijevala je tada strujom skoro čitav sjever Crne Gore i dio prijepoljskog kraja u Srbiji. Danas bi se mogla „nositi“ sa polovinom kolašinske potrošnje. Nakon izgradnje dalekovoda Mojkovac – Podgorica postala je dio elektroenergetskog sistema Crne Gore. U slučaju potrebe radi i „ostrvski“, daje energiju najznačajnijim objektima u Kolašinu. To je od neprocjenjivog značaja u turističkoj sezoni. Preko nje se napaja 35kV dalekovod koji vodi do TV repetitora, na jednom od vrhova Bjelasice.

RADNICI U MHE „RIJEKA MUŠOVIĆA“

SA PROSLAVE JUBILEJA

SINDIKALNE AKTUELNOSTI

PRVA REDOVNA KONSTITUTIVNA SKUPŠTINA SOZ-A

Ostojić stari-novi predsjednik, Ščekić predsjednik Skupštine

Miodrag Vuković

Sindikalna organizacija zaposlenih (SOZ) EPCG A.D. Nikšić održala je 30.maja u Nikšiću I redovnu konstitutivnu Skupštinu u novom sazivu. U radu Skupštine učestvovalo je svih 54 delegata. Nakon izbora radnog predsjedništva Skupštine (**Brano Milošević, Jovan Radošević i Zoran Ostojić**) jednoglasno je usvojen izvještaj verifikacione komisije u kome se konstatuje da su izbori za nove delegate sprovedeni bez ijedne nepravilnosti. Nakon toga Skupština je verifikovala mandate članova Izvršnog odbora SOZ i razmotrila i usvojila Poslovnik o radu.

Najviše interesovanja i vremena delegati su posvetili izboru predsjednika SOZ. Predložena su četiri kandidata: Zoran

Ostojić, **Dragan Baćović**, Jovan Radošević i **Momir Muškić**. Nakon izjašnjavanja delegata kontaktovano je da se mora obaviti i drugi krug glasanja, jer nijedan predloženi kandidat nije dobio nadpolovični broj glasova (Zoran Ostojić 24, Momir Muškić 11, Dragan Baćović 9 i Jovan Radošević 8 glasova). U drugom krugu glasanja za predsjednika SOZ izabran je dosadašnji predsjednik, Zoran Ostojić, koji je dobio 34, dok je njegov protivkandidat Momir Muškić dobio 18 glasova delegata.

U svom obraćanju delegatima Skupštine, Zoran Ostojić se zahvalio na povjerenju koje je dobio od njih te istakao da će se zalagati za ostvarenje prava svih članova ove organizacije.

- Bez vaše podrške sigurno ne bih bio na funkciji koju sam obavljao i u prethodnom periodu. Kao novoizabrani „stari“ predsjednik imam obavezu da poručim svim našim članovima i zaposlenima da ću nastojati da obavljam povjerenu mi funkciju na način kako sam to radio i u prethodnom mandatu. U narednom periodu očekuju nas novi izazovi na koje ću pokušati da odgovorim na najbolji mogući način, naravno zajedno sa svojim kolegama, jer sam samo prvi među jednaki- ma – kazao je Ostojić.

Skupština je nakon toga izabrala i nove članove Nadzornog odbora: **Dragoljuba Nikčevića, Milicu Jokić i Aleskandra Skrobanovića**.

U nastavku rada Skupštine obavljen je i izbor za predsjednika Skupštine SOZ, a delegati su većinom glasova podržali **Andriju Ščekića** (28 glasova), dok je njegov protivkandidat **Igor Mijušković** dobio 24 glasa.

CRNA GORA

Hrvatima, Srbima i Turcima interesantna Elektroprivreda

Hrvatska elektroprivreda najavljuje investicioni iskorak u region, a prvi korak mogao bi biti preuzimanje Elektroprivrede Crne Gore. Slične namjere prema crnogorskom nacionalnom snabdjevaču električnom energijom ima i Elektroprivreda Srbije.

Premijer Srbije, Aleksandar Vučić, rekao je da Elektroprivreda Srbije (EPS) neće biti privatizovana, već će pokušati da kupi elektroprivredna preduzeća u Crnoj Gori i Republici Srpskoj.

Vučić je najavio i da će se EPS, možda, udružiti sa njima.

U Vladi postoji politički dogovor i jasna strateška vizija da zadrži većinsko vlasništvo u Elektroprivredi, saopštio je vicepremier Vujica Lazović, dodajući da je dobro što postoji interesovanje investitora za nacionalnu elektroenergetsku kompaniju.

POBJEDA, ND VIJESTI, PINK M

Lazović: Blizu smo rješenja sa A2A, postavljeno 140 km podvodnog kabla

Potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku, Vujica Lazović, kazao je da projekat podvodnog kabla ide dobrom dinamikom - postavljeno je već 140 kilometara. Smatra da će taj projekat biti dobar signal za druge investitore, ne samo za Crnu Goru, već i za region.

Podmorski kabl između Crne Gore i Italije biće završen u roku saopšteno je nakon sastanka premijera, Mila Đukanovića, sa delegacijom Terne, koju je predvodio izvršni direktor, Mateo del Fante.

Izgradnja podmorskog energetskeg kabla, sa dalekovodima u Crnoj Gori i Italiji, biće završena 2018. ili 2019. godine. Kompletan projekat koštaće 1,1 milijardu eura, saopšteno je iz italijanske kompanije Terna.

Potpredsjednik Vlade, Vujica Lazović, dodao je i da je na pomlu dogovor sa A2A kada je u pitanju izgradnja drugog bloka TE "Pljevlja".

- Tu je i projekat drugog bloka Termoelektrane, mislim da se nalazimo u jednoj fazi, čini mi se, rješenja koje će biti prihvatljivo i za nas i za italijanske partnere A2A u EPCG - rekao je Lazović.

PORTAL CdM, POBJEDA

Termoelektrana i Rudnik uglja pod istim krovom

Za gradnju drugog bloka Termoelektrane u Pljevljima Vlada i A2A su odlučili da se formira novo preduzeće. Osnovana je, naime, podružnica Elektroprivrede, odnosno SPV (special purpose vehicle), preko koje treba da se sprovede finansiranje i izgradnja drugog bloka.

Planirano je, naime, izdvajanje termoelektrane iz sastava Elektroprivrede i njeno spajanje sa Rudnikom uglja. U toj kompaniji vlasnik 51 odsto kapitala je Vlada, a 49 procenata pripada Elektroprivredi. U ovom slučaju radilo bi se o privatno-javnom partnerstvu u gradnji energetskeg postrojenja, za šta je u Evropi uobičajeno formiranje kompanije tipa SPV, koja je zapravo podružnica Elektroprivrede.

Vlasnički omjer u novoj kompaniji je posljedica procjene da termoelektrana vrijedi 300 miliona eura, a Rudnik uglja 24 miliona. Italijanska kompanija A2A u Rudniku uglja ima 39 odsto akcija, a država 31 procenat. U EPCG država ima 55 procenata, a A2A 41,7 odsto kapitala, dok biznismen Aco Đukanović posjeduje 11 odsto udjela. Formiranjem ovog preduzeća omogućeno je da Vlada svoj udio prepusti trećem partneru, koji je raspoložen da uđe u izgradnju drugog bloka TE.

POBJEDA

Snabdijevanje energijom biće mnogo urednije

Nikšićani će od jeseni imati znatno urednije snabdijevanje električnom energijom, pošto je ozvaničen početak izgradnje 110-kilovoltne trafostanice. Ona se nalazi pored postojeće, nedaleko od fabrike „Metalac“. Iz Crnogorskog elektroprenosnog sistema ističu značaj izgradnje trafostanice, koja će zadovoljavati najsavremenije GIS tehnologije, obezbijediti sigurnije i kvalitetnije napajanje potrošača, ali i otvoriti mogućnosti priključenja buduće vjetroelektrane na Krnovu.

Na istoj lokaciji planirano je i elektrovučno postrojenje za potrebe napajanja željezničke pruge Nikšić - Podgorica. Novi elektroenergetski objekat biće povezan na postojeću trafostanicu „Nikšić“ 110/35 kV, kablovskim podzemnim vodom dugim četiri kilometra.

Vrijednost izgradnje trafostanice „Nikšić II“ je 5,2 miliona eura, a 110-kilovoltni kabal koštaće 3,4 miliona.

Više košta ako nema zaštite

POBJEDA

Šef Delegacije EU u Crnoj Gori, Mitja Drobnič, saopštio je da zaštita životne sredine mnogo košta, „ali da nezaštita košta još više”.

- Zaštita životne sredine u okviru EU treba gledati u okviru troškova i benefita koje će Crna Gora dobiti kada uđe i za sada se svakoj državi to isplatilo. Ja sam ubijeden da će Crna Gora biti sposobna da iskoristi prednosti koje će umnogome prevazići troškove odnosno investicije koje su potrebne - rekao je Drobnič.

On je, na okruglom stolu u Pljevljima, koji je organizovala Delegacija EU i Agencija za zaštitu životne sredine u susret otvaranju Poglavlja 27, naglasio da država kandidat mora da u periodu predpristupanja investira oko jedan odsto bruto društvenog proizvoda da bi finansirala evropske integracije.

- Svaka država koja želi da uđe mora da nađe sredstva koja će investirati i sa kojima će se finansirati integracije odnosno postizanje kriterijuma. To je ipak na kraju dobar posao. Nijedan investitor neće donijeti sredstva pod ovakvim uslovima kao što su to sredstva EU. Integracija će donijeti mnoga rješenja koja bi trebalo da budu dugoročna - kazao je Drobnič.

Šef Delegacije EU je istakao da izgradnja drugog bloka TE Pljevlja nije protiv zakonodavstva EU.

ND VIJESTI

Počelo identifikovanje osjetljivih zona za izgradnju HE na rijekama

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja u saradnji sa nevladinom organizacijom Green Home i Svjetskim fondom za prirodu počelo je proces identifikacije osjetljivih zona na rijekama i riječnim segmentima u Crnoj Gori koji se ističu po biodiverzitetu i pejzažnim vrednostima i koje treba zaštititi pred infrastrukturnim projektima.

Konačni cilj procesa je izrada mapa povoljnih, manje povoljnih i nepovoljnih područja za izgradnju hidroelektrana i drugih infrastrukturnih objekata na rijekama u Crnoj Gori, a kako je saopšteno na prvoj radionici organizovanoj od strane ministarstva, procjena najvrjednijih riječnih segmenata planiraće se prema vodećim principima za održivu hidroenergetiku koje je proizvela Komisija za zaštitu dunavskog sliva.

PORTAL CDM

Puštena u rad nova mini HE u Crnoj Gori

U Tomaševu kod Bijelog Polja puštena je u rad nova mini hidroelektrana "Vrelo", vrijedna 1,7 miliona eura. Otvaranju su pored predstavnika investitora kompanije Sinergi, prisustvovali ambasadorica Češke Ivana Hlavsova i gradonačelnik Aleksandar Žurić.

Većinski vlasnik kompanije Sinergi Tomaš Hajek kazao je da je ulaganje u energiju budućnost Crne Gore i najavio još sličnih investicija.

"Crna Gora raspolaže ogromnim potencijalom koji treba da se iskoristi kroz bolje definisan sistem koji se primjenjuje u svijetu", istako je Hajek.

Snaga mini hidroelektrane "Vrelo" je 612 kW, dok je procijenjena godišnja proizvodnja 2,7 GW.

ND VIJESTI

Cetinje dobilo energetske efikasnu rasvjetu

Na novom saobraćajnom koridoru na ulazu u Cetinje, instalirana je i puštena u funkciju nova, energetske efikasna javna rasvjeta.

Rasvjeta je instalirana u Mojškovačkoj ulici i u dijelu nove saobraćajnice koja povezuje Mojškovačku i Grahovsku ulicu. Rasvjeta je bazirana na LED tehnologiji, odnosno tehnologiji koja je energetske efikasna.

Prednosti nove ulične rasvjete su velike uštede u energiji, kao i njihov rok trajanja, koji iznosi do 70.000 radnih sati.

PORTAL CDM, CETINJE.ME

Ponuda za istraživanje nafte uskoro u parlamentu

Vlada je ušla u posljednju fazu usaglašavanja ponuda na tenderu za istraživanje nafte i gasa u crnogorskom podmorju i uskoro će imati finalnu ponudu i uputiti je parlamentu, najavio je ministar ekonomije, Vladimir Kavarić.

Kavarić je naglasio da će javnost biti obaviještena u slučaju kašnjenja ovog procesa.

- Nalazimo se u finalnoj fazi usaglašavanja ponuda i očekujem da ćemo uskoro završiti ovaj proces - rekao je Kavarić.

Kavarić je ocijenio da će se biznis sa naftom u Crnoj Gori razvijati narednih decenija i poručio da u poslu sa naftom ne postoje favoriti i da je teorijski moguće da svi koju su aplicirali na tenderu dobiju ugovore o koncesiji.

DAN

AKTUELNOSTI

IV SAVJETOVANJE CRNOGORSKOG KOMITETA MEĐUNARODNOG VIJEĆA
ZA VELIKE ELEKTRIČNE MREŽE, OD 11. DO 14. MAJA U IGALU

Značajan doprinos *trasiranju* *energetskog razvoja*

reporter: Miodrag Vuković

SA SVEČANOG OTVARANJA

U skladu sa ciljevima CIGRE, tokom tri dana rada, stručnoj javnosti prezentovana su najnovija znanja i iskustva iz oblasti elektroenergetike. U 106 referata obuhvaćene su brojne teme značajne za elektroenergetski sistem u oblasti proizvodnje, prenosa, distribucije električne energije i zaštite životne sredine. Savjetovanje je okupilo značajan broj stručnih i naučnih radnika i poslovnih ljudi iz elektroenergetskih kompanija, industrije, projektantskih, konsultantskih, naučno-istraživačkih organizacija i fakulteta iz Crne Gore i regiona. Učesnici Savjetovanja imali su mogućnost da u diskusijama koje su vođene na sjednicama Studijskih komiteta daju svoj doprinos rješavanju aktualnih problema u elektroenergetskom sektoru Crne Gore, u kome predstoje brojne aktivnosti u narednom periodu.

- Glavni zajednički cilj Savjetovanja jeste da se donosiocima odluka u oblasti elektroenergetike skrene pažnja da Crna Gora treba da, u što kraćem periodu, prestane biti uvoznik električne

energije. Čini se da je krajnje vrijeme da se pristupi stvaranju uslova za intezivan razvoj energetskog sektora u Crnoj Gori, za modernizaciju proizvodnih i prenosnih objekata, za izgradnju novih izvora električne energije, za korišćenje obnovljivih izvora energije, a posebno hidro energije, energije Sunca i energije vjetrova. Već je počela realizacija projekta za povezivanje elektroenergetskog sistema Crne Gore sa Italijom preko podmorskog kabla, izgradnja 400/110 kV transformatorske stanice, a očekuje se uskoro i početak izgradnje dalekovođa 400 kV Grbaljska Lastva-Pljevlja. Na pomolu je još organizovaniji pristup energetske efikasnosti. Smatramo da je konačno došlo vrijeme da se počne i sa izgradnjom drugog bloka TE „Pljevlja“ – kazao je na svečanom

otvaranju predsjednik CG KO CIGRE prof.dr Milutin Ostojić.

U ovim aktivnostima, dodao je profesor Ostojić, uloga Crnogorskog komiteta CIGRE je značajna, jer se očekuje da će eksperti koje ona okuplja, uz već uspostavljenu dobru komunikaciju sa ekspertima iz okruženja i šire, pomoći uspješnoj realizaciji zacrtanih aktivnosti i projekata u energetskom sektoru.

IV savjetovanje CG KO CIGRE otvorio je ministar ekonomije u Vladi Crne Gore, dr Vladimir Kavarić, koji je ukazao na mogućnost da Crna Gora postane značajan energetski partner na regionalnom nivou poslije 2020. godine i izvoznik električne energije, ukoliko intenzivnije koristi domaće energetske potencijale. On je najavio u narednom periodu realizaciju projekata izgradnje novih izvora električne energije, novih prenosnih i distributivnih objekata i modernizaciju postojećih elektrana.

- Posebno je značajan projekat podmorskog kabla jednosmjerne struje za povezivanje elektroenergetskih sistema Crne Gore i Italije. Taj projekat je značajan ne samo kao energetska veza naše zemlje i Italije, nego i zemalja Zapadnog Balkana sa EU, kao i sa aspekta ukupne bezbjednosti i razvoja regiona u cjelini. Ovaj projekat, čija je vrijednost blizu 900 miliona eura realizuje se kroz strateško partnerstvo Crnogorskog elektroprenosnog sistema sa italijanskim operaterom prenosne mreže Terna.

Projekat obuhvata izgradnju podmorskog 500 kV kabla jednosmjerne struje između Crne Gore i Italije, konvertorskog postrojenja, trafostanice TS 400/110 kV Lastva, kao i 400 kV dalekovoda Lastva - Pljevlja - naglasio je ministar Kavarić. On je dodao da su u toku i pripreme za izgradnju drugog bloka TE Pljevlja, izgradnju hidroelektrana na Morači i Komarnici, te da je predviđena i izgradnja 41 male HE, čija je investiciona vrijednost oko 109 miliona eura.

Na svečanoj ceremoniji tradicionalno su dodijeljena i najveća priznanja za doprinos razvoju crnogorske elektro-energetike. Jednoglasmom odlukom Upravnog odbora CG KO CIGRE Priznanje za životno dijelo ovoga puta dodijeljeno je dvojici istaknutih stručnjaka Nikoli Mihaljeviću i Vasiliju Bašanoviću.

Stručni rad Savjetovanja praćen je Tehničkom izložbom i poslovnim prezentacijama domaćih i inostranih kompanija na kojima su prezentirana najnovija dostignuća i mogućnosti u oblastima povezanim sa elektroenergetskom djelatnošću.

U okviru Savjetovanja održana su i tri okrugla stola koji su se bavili pitanjima budućnosti crnogorske elektroenergetike, smanjenju gubitaka na prenosnoj i distributivnoj mreži, kao i pitanjima energetske efikasnosti... O radu i dometima pomenutih naučnih skupova opširno ćemo izvijestiti u okviru tri naredna broja našeg lista.

REGION

HEP KRENUO U NAPLATU 120 MILIONA EURA OD SRBIJE

Hrvatska elektroprivreda (HEP) kreće u rješavanje potraživanja od Elektroprivrede Srbije (EPS), na osnovu ulaganja u Termoelektranu Obrenovac i rudnik Tamnava, tokom 70-ih godina, a prema dosad objavljenim podacima riječ je o iznosu u protivvrijednosti današnjih 120 miliona eura.

Potraživanja za gradnju obnovačke elektrane HEP baziraju se na kreditnom ugovoru koji je u cjelini podmirio HEP, a prema već objavljenim informacijama, u pitanju je iznos u protivvrijednosti današnjih 120 miliona eura, i još neisporučena 22 teravata struje, za koje je, prema ugovoru, HEP imao pravo da kupuje po povlašćenoj cijeni.

POSLOVNI.HR

BIH U PRVIH 10 DRŽAVA U SVIJETU PO PROIZVODNJI ELEKTRIČNE ENERGIJE IZ OIE

Po podacima Državne regulatorne komisije za električnu energiju (DERK) Bosne i Hercegovine, u toj zemlji je u 2013. proizvedeno 16.302,55 GWh električne energije, od čega je u hidroelektranama proizvedeno 7.123,62 GWh ili 43,7 odsto.

Ostatak električne energije proizveden je u termoelektranama, a samo 1,47 odsto u manjim i industrijskim elektranama (što uključuje i ostale oblike obnovljivih izvora energije). Iz Centra za edukaciju i podizanje svijesti o potrebi povećanja energetske efikasnosti - Energis saopšteno je da iz navedenih rezultata vidljivo da je Bosna i Hercegovina među prvih 10 država u svijetu po proizvodnji električne energije iz obnovljivih izvora, što je pozitivno za državu i njene građane.

Ipak, ističu da BiH ima potencijal i za druge oblike obnovljivih izvora energije - energiju vjetra, solarnu energiju i biomasu. Najviše električne energije iz obnovljivih izvora proizvodi Norveška čak 97,9 odsto. Država sa najmanjim udjelom obnovljivih izvora energije u proizvodnji električne energije je Alžir (0,7 odsto).

PORTAL ANALITIKA

U EPS UKINUTE DIREKCIJE, UPOLA MANJE SEKTORA

U Javnom preduzeću Elektroprivreda Srbije (EPS) od 1. maja više ne postoje direkcije, broj sektora smanjen je sa 65 na 35, a ukinute su 43 direktorske funkcije. To je učinjeno u okviru nove sistematizacije u JP EPS, koja predstavlja jedan od koraka u korporativizaciji kompanije po Programu reorganizacije, koji je krajem novembra prošle godine usvojila Vlada Srbije.

Do 1. jula sva privredna društva za proizvodnju uglja i električne energije biće integrisana u JP EPS, a četiri privredna društva za distribuciju električne energije - Elektrovojvodina, Elektrosrbija, Jugostok i Centar pripojeć se privrednom društvu Elektrodistribucija Beograd i od 1. jula radiće kao jedinstveno privredno društvo EPS Distribucija.

Privredno društvo EPS Snabdijevanje nastaviće, kao i do sada, da obavlja poslove javnog i komercijalnog snabdijevanja.

ELEKTROENERGETIKA.INFO

SRBIJA TROŠI DUPLO VIŠE ENERGIJE OD OSTATKA EVROPE

Srbija troši više nego dvostruku količinu energije u odnosu na druge evropske zemlje i mora drastično da smanji potrošnju, od čega zgrade troše 50 do 60 odsto, pa i tu moraju da se ostvare uštede, izjavila je lider projekta GIZ "Energetska efikasnost u zgradarstvu", Renata Šindlbek.

Vlada Srbije je donijela Akcioni plan za energetska efikasnost kojim je propisala da do 2018. potrošnju energije smanji za devet odsto. Srbija se obavezala da u istom periodu poveća udio energije iz obnovljivih izvora sa 20 na 27 odsto.

ELEKTROENERGETIKA.INFO

EZ TRAŽI OD MAKEDONIJE DA LIBERALIZUJE TRŽIŠTE

Sekretarijat Energetske zajednice načinio je novi korak u sporu sa Makedonijom zbog odlaganja otvaranja tržišta električne energije u toj zemlji uputivši joj "obrazloženo mišljenje" na koje Skoplje treba da odgovori u roku od dva mjeseca. Makedonija je izmjenom zakona o energetici lišila domaćinstva i mala preduzeća mogućnosti da izaberu od koga će da kupuju energiju. Taj potez vlada je obrazložila brigom za potrošače.

U Energetskoj zajednici međutim smatraju da su domaćinstva mogla da budu zaštićena od viših cijena drugim merama koje nijesu protekcionističke i koje su u skladu sa pravilima EZ.

ELEKTROENERGETIKA.INFO

SVIJET

Austrijanci tuže Veliku Britaniju zbog nuklearke

Austrijski kancelar, Verner Fajman, kaže da je spremna tužba zvaničnog Beča protiv odluke EU u vezi odobrenja britanske nuklearke "Hinkley Point C".

"Tužba je gotova i za par nedelja ćemo je predati Evropskom sudu. Podnosimo tužbu protiv odluke Evropske komisije koja je odobrila Velikoj Britaniji finansiranje državnim sredstvima skupu izgradnju nuklearne elektrane", objasnio je Fajman.

On smatra da je tužba važan signal upućen cijeloj Evropi sa porukom da bi trebalo subvencijama podsticati alternative izvore energije.

NOVOSTI.RS

Brisel odobrio 20 vjetroparkova u Njemačkoj

Evropska komisija (EK) smatra da planovi Njemačke da podrži izgradnju 20 priobalnih vjetroparkova nijesu u suprotnosti sa pravilima EU o državnoj pomoći. Veći dio ovih instalacija nalazi se u Sjevernom moru, a ostatak u Baltičkom moru.

Prema EK, projekat će pružiti podršku evropskim energetske i ekološkim planovima bez narušavanja konkurencije jedinstvenog tržišta.

Ukupna snaga projekta je oko 7 GW, a investicija je 29,3 milijardi eura. Planira se da svi vjetroparkovi počnu da proizvode električnu energiju najkasnije krajem 2019. godine. Očekuje se da oni proizvode 28 TWh električne energije godišnje

ENERGYOBSERVER

U Engleskoj traže jedinstvenu cijenu za električnu energiju

U Engleskoj se koristi raspodijeljena cijena električne energije na cijenu za prenos i na cijenu za snabdijevanje. Sada postoji već ozbiljna debata o vraćanju na prethodno stanje, kada se koristila samo jedna cijena.

Prema engleskoj potrošačkoj asocijaciji Which, to će dozvoliti korisnicima da lakše identifikuju najpovoljnije ponude za snabdijevanje električnom energijom.

ENERGYOBSERVER

Novi energetske rekord u CERN-u

Naučnici koji upravljaju radom najvećeg sudarača čestica saopštili su da su postavili novi energetske rekord uoči potpunog aktiviranja ove mašine u junu.

Evropska organizacija za nuklearna istraživanja CERN saopštila je da je uspela da pri sudaru protona postigne 13 triliona elektronvolti. To je blizu maksimalnih 14 triliona elektronvolti, koliko Veliki sudarač Hadron može da postigne u skladu sa svojim dizajnom.

Ova mašina nalazi se u tunelu dužine 27 kilometara ispod švajcarsko-francuske granice. CERN je saopštio da su ovi sudari ključni dio testova koji se sprovode u okviru priprema za drugi krug eksperimenata.

ENERGOPORTAL.INFO

Energis: Kina smanjuje potrošnju fosilnih goriva brže od bilo koje države u svijetu

Najveći potrošač uglja na svijetu, Kina, izgleda da će smanjiti korišćenje fosilnih goriva brže nego bilo koja druga država, saopšteno je iz Energisa - Centra za edukaciju i podizanje svijesti o potrebi povećanja energetske efikasnosti.

Službeni podaci pokazuju da je Kina smanjila svoje emisije u prvih četiri mjeseca 2015. godine za onoliko koliko je Velika Britanija emitovala u istom periodu, prema analizi Greenpeace Energydesk platforme.

U analizi piše da je potrošnja uglja u Kini pala za gotovo osam odsto od početka godine do kraja aprila, a emisije ugljen-dioksida su pale za pet odsto u odnosu na isti period 2014. godine.

ENERGOPORTAL.INFO

AKTUELNOSTI

U DIREKCIJI ZA INFORMACIONO-KOMUNIKACIONE TEHNOLOGIJE NASTAVLJENA
REALIZACIJA PLANA RAZVOJNIH INICIJATIVA U CILJU PODIZANJA NIVOVA KVALITETA I
RASPOLOŽIVOSTI KOMUNIKACIONIH SERVISA

Uspostavljanje redundantnih optičkih linkova

Autori: Anton Radonić i Ilija Perošević

U Direkciji za informaciono-komunikacione tehnologije završen je Projekat implementacije redundantnih centralnih optičkih linkova (FO, Fiber Optics) za prenos podataka unutar poslovne mreže (MIPNet) i kompanijski pristup Internetu s ciljem unapređenje kvaliteta i raspoloživosti komunikacionih servisa. Strateški infrastrukturni komunikacioni servisi su realizovani u saradnji sa Crnogorskim Telekomom kao servis provajderom.

Polazna tačka Projekta je operativni rizik nemogućnosti pristupa poslovnim i IT sistemima odnosno Internet servisima od strane korisnika na centralnoj i udaljenim lokacijama, u situacijama havarijskih ispada opreme ili komunikacionih linkova. Centralno komunikaciono čvorište je predstavljalo jednu tačku prekida (SPOF, Single-point-of-failure), tj. u slučaju ispada optičkih lin-

Prikaz nezavisnih optičkih spojnih puteva

kova ili opreme, pristup poslovnim, IT i Internet servisima bio bi onemogućen (npr. u praksi se ovakvi slučajevi dešavaju prilikom oštećenja kablova duž trase usljed građevinskih radova na putnoj infrastrukturi i td.).

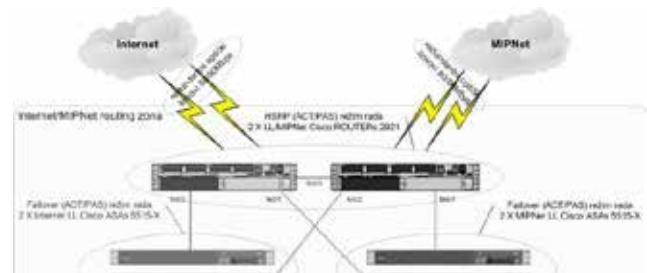
Projektovano rješenje je na optičkoj tehnologiji, dimenzionisano i konfigurisano za potrebe korisnika servisa primarnog Data centra u Nikšiću. Optičke trase su fizički u potpunosti nezavisne cijelom dužinom spojnog puta. Primarni link se terminira na čvorište operatora na lokaciji Nove pošte, redundantni spojni put na mrežno čvorište na lokaciji Stare pošte.

U cilju obezbjeđenja redundantnog pristupa servisima, rješenje se zasniva na dva Cisco 2921 rutera (hardverska redundansa), sa GLC gigabitnim modulima za povezivanje na optičke privode i četvoroportnim switch modularnim karticama za povezivanje sa LAN segmentom. Po oba linka, MIPNet i Internet servisi se isporučuju po istom paru optičkih vlakana, ali unutar logički razdvojenih VLAN-ova, čime je postignuta dodatna konsolidacija

servisa i opreme. Za komunikaciju sa WAN segmentom koristi se BGP protokol, dok je prema LAN segmentu konfigurisan HSRP protokol (logička redundansa). Primarni i backup ruter su vezani na MIPNet i Internet firewall-e koji su konfigurisani u active/passive HA (High Availability) modu.

Ključni benefiti projekta

Realizovani su primarni Projektni zadaci: kontinuitet u prenosu podataka unutar poslovne mreže EPCG i pristup Internet servisima (u slučaju otkaza primarnog linka, sve funkcije preuzima rezervni), redundantnost transportne mreže i komunikacione opreme mrežnog čvorišta na primarnoj lokaciji (Data centar u Upravnoj zgradi u Nikšiću), povećanje raspoloživih bandwidth kapaciteta linkova, ugovaranje visokih SLA parametara raspoloživosti servisa.

Prikaz edge routing mrežnog segmenta

Uz naznačena funkcionalna unapređenja, ključni korisnički i operativni benefiti su povećani kapaciteti prenosa podataka (Internet kapacitet 50/50 Mbps, MIPNet kapacitet 80/80Mbps), pouzdana modularna oprema sa obnovljenim garantnim periodom, gigabitni prenosni putevi, inovirani SLA parametri sa garantovanom raspoloživošću servisa od 99.9% na tromjesečnom nivou unutar kompanijskog radnog vremena (maksimalno dozvoljenih 2.5h prekida), što garantuje obezbjeđenje kontinuiteta poslovnih procesa koji direktno zavise od dostupnosti komunikacionih servisa.

Kompletne aktivnosti realizovane su standardnom projektnom metodologijom koja podrazumijeva izradu dizajna rješenja, inicijalnu instalaciju i ugradnju opreme u postojeće mrežno okruženje, funkcionalne i testove performansi, otklanjanje uočenih grešaka i produkcionu rad. Migracija servisa na novo komunikaciono okruženje izvršena je 14.05.2015. godine.

SA SVIH MERIDIJANA

Od nuklearke napravili zabavni park

Zabavni park „Vunderland“ ima sve što treba - vrtešku, panoramski točak, ringišpil i veliki vodeni tobogan. I nalazi se u kompleksu napuštene nuklearne centrale. S tehničke tačke gledišta, centrala je bila u potpunosti spremna za upotrebu, ali se to nikada nije desilo, kaže portparol zabavnog parka. Ovaj nikada korišćeni reaktor na obali Rajne, uz samu granicu Njemačke sa Holandijom, postao je, umjesto ruševine, raj za djecu i odrasle.

Zabavni park prostire se na oko 55 hektara, a panoramom dominira stari toranj za hlađenje, unutar kojeg je postavljen ringišpil, dok je sa spoljne njegovog skoro 40 metara visokog zida omogućeno slobodno penjanje za najhrabrije. Svake godine prostor nekadašnje nuklearke „Šneler Bruter“ posjeti više od 600.000 ljudi.

Ova centrala nikada nije započela proizvodnju zbog kašnjenja u gradnji i javnih protesta. Projekat koji je nosio ime SNR-300 započet je 1972, a iza njega su stajale vlade Belgije, Njemačke i Holandije.

Blic.rs

Ajfelov toranj dobio vjetroturbine

U Ajfelov toranj u Parizu uspješno su uklopljene dvije vjetroturbine sa vertikalnom osovinom. Ugradila ih je američka kompanija „Urban Green Energy“ (UGE) u partnerstvu sa Društvom za korištenje Ajfelovog tornja, a dvije vjetroturbine, smještene 120 metara iznad zemlje, mogu osigurati oko 10.000 kWh energije godišnje, što odgovara potroši komercijalnog dijela prvog sprata tokom godine.

Turbine su gotovo nečujne a obojene su u smeđu boju tornja, koji ove godine po prvi put u 30 godina prolazi veliko renoviranje. Vertikalne osovinske turbine proizvode manje energije od klasičnih no dizajnirane su za gradska područja u kojima su vjetrovi manje predvidljivi i često mijenjaju smjer.

U okviru programa obnove Ajfelovog tornja ugrađena su i štedljiva LED svjetla i solarni paneli na površini od 10 m² na krovu paviljona za posjetioce te sistemi za iskorišćavanje kišnice u wc-ima. Solarni paneli pokriće 50 odsto potreba za grijanjem vode dva paviljona za posjetioce. Cilj projekta je uklopiti najveću parišku atrakciju u klimatski plan grada Pariza kako bi se smanjio uticaj na okolinu.

energetika-net.com

E-bicikli u Hrvatskoj

Grad Čakovec počeo je projekat prevoza javnim električnim biciklima pod nazivom „Štromček“. Električni bicikli su hrvatski proizvod, a vrijednost projekta je oko milion kuna.

Električni bicikli daju sve pogodnosti bicikla, ali uz minimalan napor. Dosežu brzinu do 25km/h što je gotovo kao i slabiji motocikl, no znatno jeftinije. Koristi koje stanovnici grada a i turisti ostvaruju njihovim korišćenjem su mnogobrojne: brži i ekološki prevoz uz minimalan napor i minimalne troškove, dozvoljen pristup djelovima grada gdje automobili ne mogu, nije potrebna registracija i vozačka dozvola, nema naplate parkinga i nema troškova za gorivo.

U probnoj fazi koja traje do kraja godine, korišćenje kartice za e-bicikle neće se naplaćivati. Svi zainteresirani samo će morati platiti pedeset kuna za troškove njene izrade. Sa jednim punjenjem može se preći oko 50 kilometara, no osim na energiju, elektrobicikli moći će da se pokreću i na vlastiti pogon vozača, okretanjem pedala. Svi elektro bicikli imaju ugrađeni GPS, tako da se u svakom trenutku može znati gdje su, a njihovo kretanje moguće je pratiti putem interneta.

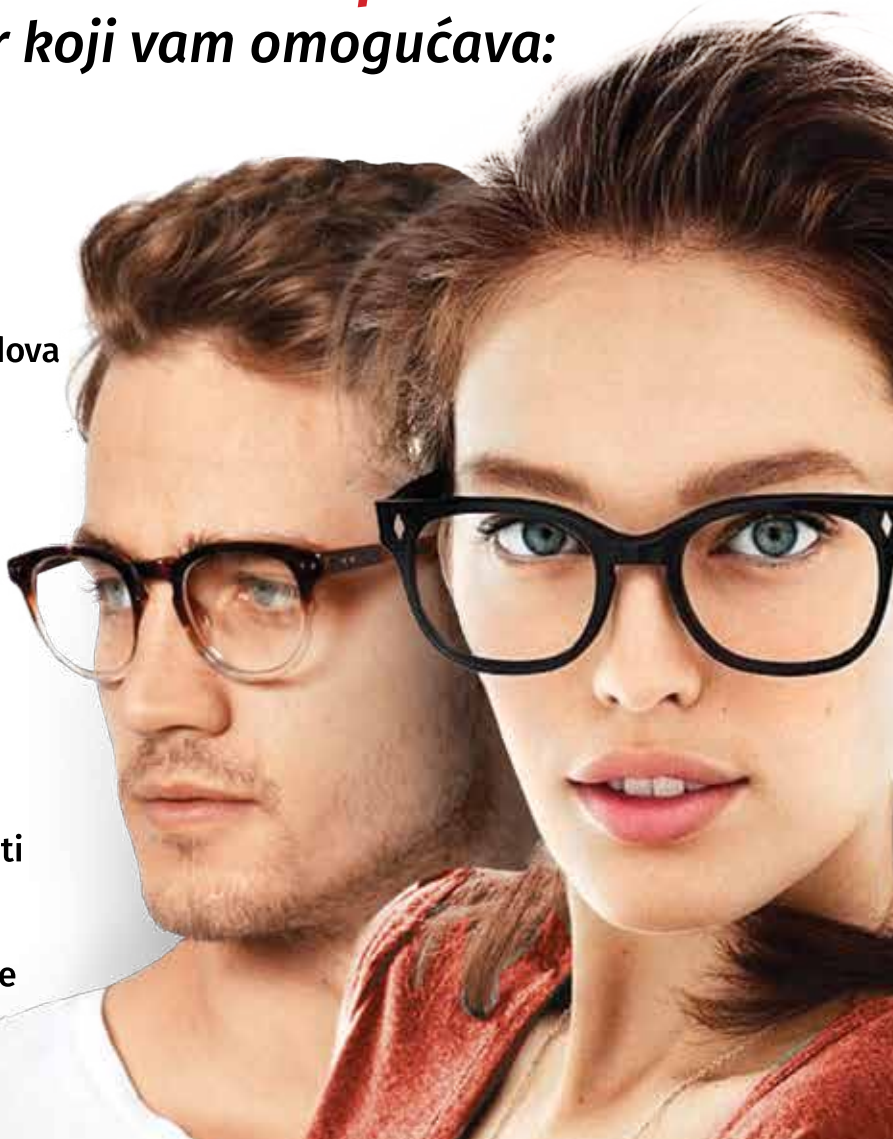
croenergo.eu

Preпустите nama brigu o vašim očima

Obavještavamo sve zaposlene da sa *Optikom OPTOTIM* imamo sklopljen ugovor koji vam omogućava:

- Besplatan dioptrijski pregled
- Akcijske cijene i kupovina na rate
- Veliki izbor dioptrijskih i sunčanih naočara najpoznatijih svjetskih brendova
- Sve vrste dioptrijskih sočiva vrhunskog kvaliteta
- Sve vrste kontaktnih sočiva
- Sunčane naočare sa dioptrijom
- Kompletna usluga odmah, uz najsavremenije uređaje
- Stručno osoblje i profesionalni savjeti pri kupovini
- Garancija i sertifikat na sve proizvode
- Savršen odnos cijene i kvaliteta

Podgorica
Bulevar SPC 110

+382 20 228 336
podgorica@optotim.me

Budva
Jadranski put b.b.

+382 78 11 99 33
optikabudva@optotim.me

Kotor
SC Kamelija

+382 32 520 433
kotor@optotim.me

Budva
SC TQ Plaza

+382 78 11 99 22
budva@optotim.me

Bar
Jovana Stojanovića
Nova poslovna
zgrada, centar
bar@optotim.me

Mostar
Mepas Mall Mostar
+387 36 320 820
mostar@optotim.ba

DOBROVOLJNI DAVAOCI

DOBROVOLJNI DAVAOCI KRVI EPCG I STUDENTI U AKCIJI

U čast zdravlja i u znaku dobrog druženja

Olivera Vulanović

Klub DDK EPCG u Nikšiću, zajedno sa studentima Filozofskog fakulteta, organizovao je sredinom maja tradicionalnu proljećnu akciju dobrovoljnog darivanja krvi. U nikšićko Odjeljenje za transfuziju javilo se sedamdesetak humanista, a prikupljeno je 56 jedinica krvi. Pored njih, tu su bili i članovi Aktiva dobrovoljnih davalaca krvi HET-a Trebinje, koji sa kolegama iz EPCG njeguju praksu „gostujućeg“ davalatstva.

Načelnik Odjeljenja za transfuziju Nikšić, **dr Dragica Janičić**, podsjetivši da se uspješnost doniranja krvi ogleda u kontinuitetu akcija, istakla je da Klub DDK EPCG u Nikšiću tradicionalno organizuje dvije akcije godišnje na koje se transfuziolozi sa sigurnošću mogu osloniti.

Da bi obilježili ovogodišnju redovnu proljećnu akciju dobrovoljnog davanja krvi i da bi popularisali humani i solidarni odnos prema drugima, pogotovo prema bolesnima i nemoćnima, Klub dobrovoljnih davalaca EPCG organizovao je druženje kraj nikšićkog jezera Krupac. Okupljeni su uživali u predivnom danu, na pravom mjestu, u prirodi koju podupiru svojom podrškom zdravlju i svemu što živi i obnavlja se. I, kao što reče jedan od prisutnih:

– Danas slavimo život, jer svako doniranje nekoga spasi!

Ovo je bila i prilika da predsjednik Kluba, Mitar Vučković, zahvali svima koji podržavaju dobrovoljno davalatstvo i doprinose razvoju Kluba. Zahvalnice su uručene **Radi Kovačević, Ranku Kneževiću, Ratku Miloviću i Vuku Radičeviću**, koordinatorima Kluba u Pljevljima, Žabljaku, Herceg Novom i Beranama. Priznanja su dodijeljena i firmi “NK Golija” d.o.o. te štampariji Raspress iz Nikšića za izuzetnu saradnju, podršku i razumijevanje. Vučković je napomenuo da je ovo bila prva ovogodišnja akcija našeg Kluba u Nikšiću, a da su joj prethodile tri uspješno organizovane akcije u okviru kojih su članovi podružnica u Beranama, Podgorici i Plužinama donirali životnu tečnost.

- Statistički gledano, članovi Kluba dobrovoljnih davalaca krvi EPCG, u prosjeku, doniraju po jednu jedinicu krvi dnevno - kazao je Vučković.

Naredno okupljanje dobrovoljni davaoci krvi Elektroprivrede najavili su za 9.jul na Žabljaku.

Čini dobro i dobru se nadaj

RAJKO VALENTIĆ (AKTIV DDK HET TREBINJE)

Kao predsjedniku Aktiva dobrovoljnih davalaca krvi HET-a vrestveno mi je stalo da imamo dobru saradnju sa Elektroprivredama. I ovo današnje druženje protiče u tom duhu i ima taj cilj. Građani Trebinja se često liječe u Podgorici, a krv je teško transportovati preko granice. Zato je svako naše doniranje za vaš zdravstveni sistem veoma opravdano.

DRAGOMIR ĐURIĆ (AKTIV DDK HET TREBINJE)

Već treći put dolazim u Nikšić. Ovoga puta nijesam davao krv, ali sam došao da podržim akciju i kolege iz EPCG sa kojima imamo izuzetnu saradnju. U Trebinju imamo 23 društva dobrovoljnih davalaca, a naš Aktiv u HET-u broji oko 200 članova.

SLAVKO KRALJEVIĆ (AKTIV DDK HET TREBINJE)

Prvi put sam dao krv kao maturant, 1982. godine. Danas sam veteran sa 67 davanja. Nikad nijesam poznao čovjeka kome sam dao krv. Išao sam po pozivu, važno mi je da pomognem, ne moram znati ime i prezime.

VLADIMIR JOKANOVIĆ (AKTIV DDK HET TREBINJE)

Davanje krvi je izuzetan čin. Ne može se ocijeniti da li je plemenitije dati poznatom ili nepoznom čovjeku. Današnje druženje u prirodi je obradovalo sve nas. Ovo je prava stvar.

BALŠA RAIČEVIĆ (STUDENT)

Već petu godinu studenti organizovano daju krv. Uvijek imamo nove članove, pa je i ovoga puta bilo brucoša koji su prvi put dali krv. Dobrovoljni davalac se osjeća ispunjeno, dio je akcije koja ima uzvišeni smisao.

ŽELJKO UTJEŠINOVIĆ (DIREKCIJA EPCG)

Višegodišnji sam davalac. Mislim da potreba za solidarnošću sa drugima ne smije da ostane samo na riječima. Treba napraviti konkretne korake. Pozivam one koji su neodlučni da nam se pridruže. Što se tiče današnjeg druženja u prirodi, ovo je prava stvar i pravi ambijent za sve nas.

IVAN VUKOVIĆ (STUDENT)

Danas sam prvi put dao krv i osjećam se fantastično. Čuli smo da danas jedan momak iz Podgorice čeka na krv. Lijepo je biti dio ekipe koja može da pomogne.

MILJAN RAIČEVIĆ (ED NIKŠIĆ)

Raduje me pomisao da mogu nekome pomoći. Inače, mi koji smo zaposleni u Distribuciji navikli smo da pomažemo ljudima, a ovo je takođe pomoć, istina pomoć višeg reda.

IVANA RADOVIĆ (STUDENT)

Nekoliko puta sam pokušavala da dam krv, ali nisam mogla iz zdravstvenih razloga. Danas sam uspjela i osjećam se lijepo. Divno je biti sa ljudima koji slično razmišljaju.

DRAGAN MARKOVIĆ (ED HERCEG NOVI)

Volim druženja, pogotovo sa ljudima sa kojima dijelim važne životne stavove. Ovdje se okupljaju humanisti, to je svijet koji mi prija.

SLAVKO ĐAKOVIĆ (DIREKCIJA EPCG)

Imam deset davanja i uvijek se rado odazovem na pozive. Humanost se ne mjeri ali, ako bi se mjerila, akcije dobrovoljnog davanja krvi bi bile visoko kotirane.

NENAD STOJIMIROVIĆ (ED HERCEG NOVI)

Prvi put sam dao krv u vojsci, kao osamnaestogodišnjak. Kasnije je sve išlo svojim tokom, uvijek sam se odazivao kad je nekome trebalo. Pomoći čovjeku u nevolji je najljepša stvar na svijetu. Smatram da ko čini drugome dobro, može se dobru i nadati.

VESKO KONTIĆ (HE „PERUĆICA“)

Imam 24 davanja. Za mene je čast i zadovoljstvo nekome dati krv. Predstavlja mi radost da čovjeku pružim bilo kakvu pomoć, a kamoli da bolesniku dam krv. Moja kćerka je, takođe dobrovoljni davalac, a sin uskoro puni osamnaest godina pa će, ako Bog da, i on ubrzo našim stopama.

VOJSLAV KARAS (HE „PERUĆICA“)

Član sam KDDK EPCG od osnivanja. Kad god nas pozovu, odazovemo se i damo krv. Čovjek treba da je human i solidaran, po tome i jeste čovjek.

Lijepa su ova druženja dobrovoljnih davalaca. Mi u ovim prilikama slavimo život, jer nekome će donijeti ozdravljenje i današnje davanje. U to ime se radujemo!

RADOVAN MILIČIĆ (HE „PERUĆICA“)

Već trideset puta sam dao krv. Prvi put je bila potrebna komšiji. Sa tim osobama kasnije se stvore i jače, prijateljske veze. Davaću i dalje, dok budem zdravstveno sposoban.

BRANISLAV VUKOVIĆ (HE „PIVA“)

Nije me trebalo dugo nagovarati da prvi put dam krv. Ukupno sam to činio trinaest puta. Nastaviću i dalje, jer je lijep osjećaj pomagati drugome bez ikakve koristi.

AKTUELNOSTI

ELEKTROPRIVREDA GENERALNI POKROVITELJ MUZIČKOG FESTIVALA

“Lake fest“ od 11. do 16. avgusta

www.epcg.com

Peti po redu “Lake fest“ održaće se od 11. do 16. avgusta, a biće podijeljen u dva dijela. Prva tri festivalska dana održaće se na platou Doma revolucije u centru Nikšića, gdje će ulaz biti besplatan, a zatim se program seli na tradicionalnu lokaciju na Krupcu. Cijena ulaznice za sva tri dana na Krupcu koštaće 25 eura, a dnevna karta deset eura.

Na “Lake festu“, tokom šest dana, nastupiće ukupno 42 izvođača, od čega će tri

biti inostrani bendovi. Do sada potvrđeni izvođači ovogodišnjeg izdanja Lake festa su: Riblja čorba, Elemental, Rundek Cargo trio, Prti Bee Gee, Goblini, Orthodox Celts, Bjesovi, Iskaz, Pankrti, Who See, DST, Ničim izazvan, Samostalni referenti, Babe, Nikola Pejaković, Dejan Petrović Big Band, Sassja, Mortal Kombat, Stereo banana, Josip A Lisac, Uzemljenje i Igra duhova.

U sklopu “Lake festa“ biće organizovani turistički i sportski programi, pa će posjetioci moći da odu na jednodnevne izlete u Kotor, Perast, pod Ostrog i na splavarenje Tarom, ali i da učestvuju u takmičenju u triatlonu. Takođe, NVO “Ozon“ će nastaviti ekološku akciju očuvanja prirode.

“EPCG će petu godinu zaredom ustupiti prostor oko jezera Krupac za održavanje rok festivala “Lake fest“, po kojem je

Nikšić postao prepoznatljiv. Jezero Krupac je pored svoje osnovne namjene, proizvodnje električne energije u hidroelektrani “Perućica“ postalo prepoznatljivo i nezaobilazno turističko – rekreativno izletište ne samo za Nikšićane, nego i šire, a uvjereni smo da će i ove godine, hiljade mladih ljudi na njegovim obalama uživati u novoj i pozitivnoj energiji“, rekla je Eleonora Albijanić ispred generalnog pokrovitelja festivala Elektroprivrede Crne Gore.

Natalija Milić je ispred pivare “Trebjesa“ izjavila da joj je veliko zadovoljstvo što će kompanija koju predstavlja petu godinu zaredom podržati Lake fest, te što je ova manifestacija porasla i prerasla granice Nikšića i Crne Gore. Ujedno je i najavila i kampanje Rock and Recycle i Kad pijem ne vozim.

Potpredsjednik Opštine Nikšić Milorad Jovanović opisao je Lake fest kao jedan od najvećih kulturni događaj u Crnoj Gori i istakao da ova manifestacija promovise Nikšić ne samo kao kulturnu, već i kao turističku sredinu, dok je Filip Burzan iz NTO CG je istakao da festivali igraju važnu ulogu u turističkom razvoju Crne Gore i pretenduju da pozicioniraju Crnu Goru kao značajnu festivalsku destinaciju.

“Ponosni na ono što smo uradili u prethodne četiri godine, stvorili smo brend prepoznatljiv na prostoru ex Yu. Mislim da sa novcem sa kojim raspolažemo činimo i više nego što je moguće. Ne možemo da se mjerimo sa nekim festivalima koji imaju neuporedivo više novca, pa im je mnogo lakše da dovedu bilo koji strani bend. Pozdravljamo i podržavamo svaki crnogorski festival ali nadam se da ćemo narednih godina doći do značajnijih sredstava. Mi ili taj grad u centralnom dijelu Crne Gore koji ničim nije obećavao da će iznjedruti takav festival”, kazao je direktor “Lake festa“, Peđa Zečević.

Ekološka akcija u krupačkim topolama

Miodrag Vuković

Ekološki pokret OZON i Lake fest i ove godine organizovali su tradicionalnu akciju uklanjanja otpada na prostoru šume topola kod jezera Krupac.

Na taj način obilježen je 22. april Dan planete Zemlje, a akciju je tradicionalno podržala i Elektroprivreda Crne Gore, koja gazduje prostorom, na kojem se posljednjih pet godina organizuje muzički festival Lake fest.

- Kako je prostor koji je svojevremeno bio poznato gradsko izletišta, a koje je ponovo postalo popularno zahvaljujući upravo organizovanju Lake fest-a, prošle godine devastiran uslijed vremenskih neprilika, želimo i ovim putem uticati da se šteta što prije sanira, a prostor oplemeni novim stablima koja su neophodna kako bi se povratio stari sjaj – poručio je direktor NVO OZON, Aleksandar Perović.

Preko trideset volontera iz ekološkog pokreta Ozon, predstavnici Lake festa i nedavno osnovanog Sportskog kluba “Triatlon” uklonili su, tokom ove ekološke akcije, dobar dio otpada na prostoru krupačkih topola. Perović je dodao da je očekivao veću podršku lokalne uprave te da će oni organizovati još sličnih akcija.

U ime Lake festa Peđa Zečević rekao je da slijedi akcija poravnanja terena u dijelu gdje su ostale rupe nakon što je olujni vjetar iščupao veliki dio stabala topola prošle godine.

Detalj sa akcije

ŽIVOTNA PRIČA

BORO JANIČIĆ, HE „PERUĆICA“

Borova hrabrost spasila mladića

Olivera Vulanović

Često i ne razmišljamo o tome koliko plemenitih ljudi živi i radi u našem okruženju. Jedan od njih je, svakako i Boro Janičić, manipulant na zatvaračnici Krupac, nekadašnji prvoligaški fudbaler koji je nedavno, od namjernog utapanja spasio osamnaestogodišnjeg sugrađanina.

Toga dana Boro je obavljao svoje svakodnevnne poslove u prijedpodnevnoj smjeni.

Boro objašnjava kako je spasio mladića

Dan je bio sumoran, uz maglu, bilo je i kiše. Kako su prozori na zatvaračnici bili otvoreni, Boro je, u jednom momentu začuo viku. Sa zaprepaščenjem je ugledao rotaciona policijska svjetla, a četrdesetak metara niže, na ivici zatvarača, iznad mjesta odakle je voda pod velikim pritiskom, ogromne snage, izlazila iz jezera, stajao je mršavi momčić. Drhtao je kao prut, a u ruci je držao papir i olovku. Nešto je pisao. Boru je odmah bilo jasno da se radi o potencijalnom samoubici koji piše oproštajno pismo.

- Dok je drama trajala, komandir interventne jedinice, Saša Drobniak, vješto i profesionalno, odgovarao je mladića od tragičnog nauma. Činilo se da ga on ne sluša jer je sve vrijeme pisao pismo. Ipak, dio njegove pažnje bio je zaokupljen odmjerenim, biranim riječima koje su imale za cilj da ga odvrate od želje za sopstvenom propašću. Pored Drobnjaka bilo je još policajaca koje je pozvala uspaničena

mladićeva majka, ali nijesu mu mogli prići – priča nam Boro potresnu priču.

Bez razmišljanja, odlučio je da nešto preduzme. Na brzinu je skinuo jaknu i počeo polako da se spušta. „Put“ do nesrećnog mladića bio je strm i klizav. Do te pozicije samo je Boro mogao doći. Policajac mu je gestovima signalizirao da momku priđe sa leđa. Srećom, velika buka vode „gutala“

je svaki šum pa se naš kolega, okretnošću i snagom sportiste, bacio na mladića i „prikovao“ ga uz stijenu.

- U tom trenutku prolomio se snažan vrisak koji je iznenadili mladić, i sam pod traumom i velikim stresom, ispustio iz sebe. Taj krik mi je još u ušima i pratiće me do kraja života. Po mladića koji je drhtao i skoro izgubio svijest dotrčali su policajci, pružili mu prvu pomoć, a zatim ga odvezli u bolnicu – prisjeća se Boro.

Poslije svega, Janičić je nastavio sa svojim redovnim poslom, možda umorniji nego što je bio, ali zadovoljan što je spasio mladi život. Da bi se oslobodio nadošlog adrenalina, neko vrijeme je šetao branom sa mnogobrojnim pitanjima u glavi o tome šta bi se desilo da je nešto krenulo po zlu. Da ga je mladić čuo dok je silazio, sigurno bi skočio, dok bi manjak opreza učinio da se obojica nađu u vodi!

- Uprkos naknadnoj analizi, da se, ne daj Bože, ponovi slična situacija, opet bih djelovao impulsivno i priskočio u odbranu nečijeg života, pogotovo mladog - odlučan je Boro.

Inače, Boro je već devet godina radnik Elektroprivrede Crne Gore. Počeo je u „Elektroprenosu“, još 2007. gdje je radio

godinu. Poslije toga prešao je u HE „Perućica“ i nekoliko godina bio stražar. Sada je manipulant, najprije je bio na zatvaračnici Krupac, a trenutno je u Norinu. Kao bivšem aktivnom sportististi i čovjeku koji je i dalje „u formi“ i voli prirodu i čist vazduh ovakva vrsta posla sasvim odgovara. Kaže, kad bi birao, njegov izbor nikad ne bi bila kancelarija.

Ovakvi afiniteti ne čude ako se zna da je Boro još od svoje četrnaeste godine gajio naklonost prema fudbalskoj lopti kojom je vještije baratao od većine svojih vršnjaka. To je zapazio i njegov prvi trener, profesor fizičke kulture, Bogdan Vuković, pa je Boro prve sportske korake napravio pored njega, u OŠ „Braća Labudović“. Poslije toga slijede, najprije pioniri, pa omladinci FK „Sutjeska“. Potpisao je i profesionalni ugovor, a nakon godinu dana je prešao u beogradski „Obilić“, zatim dolazi u FK

Opet bi priskočio u odbranu nečijeg života: Boro Janičić

„Budućnost“. Devedesetih godina odlazi u Seul, u Južnu Koreju, gdje je igrao za tamošnji klub. Navikavanje na stranu kulturu, mentalitet, način ishrane bilo je lakše uz dobre finansijske i sve ostale uslove koje je imao. U ovoj dalekoj azijskoj zemlji, Boro je ostao dvije i po godine da bi se, zatim, vratio u „Sutjesku“. Tih godina, pored trenera Karasija, matični klub je postigao zapažene rezultate, a Boro je završio karijeru profesionalnog fudbalera.

SPORT I REKREACIJA

KUP CRNE GORE U ŠAHU

“Elektroprivreda“ ponovo najbolja!

Marko Burić

Šahovski klub “Elektroprivreda“ odbranio je trofej u Kupu Crne Gore. Naši šahisti su potpuno zasluženno, uz sjajnu igru, došli do prestižnog trofeja u izuzetno jakoj konkurenciji. “Elektroprivreda“ je u finalu bila bolja od ŠK “Mimoza“ 2,5:1,5.

“Elektroprivreda“ je bila četvrti nosilac, ali je ponovo sjajno odigrala u Kupu i odbranila trofej. Naši šahisti u prvom kolu su lako savladali ŠK “Ibar“ (3:1), a nakon uzbudljivog trijumfa u četvrtfinalu protiv ŠK “Rokada“ (2,5:1,5) u polufinalu je savladan ŠK “Crnogorac“ sa 3:1.

Šahisti “Elektroprivrede“

Trofej za najbolju ekipu

U borbi za trofej naš šahovski klub je savladao “Mimozu“. U veoma uzbudljivom meču tri partije su završene remijem a pobjedu je donio Jovan Milović koji je savladao Dušana Lekića. Milović je istakao da je “Elektroprivreda“ i ove godine u Kupu odigrala sjajno.

- Nijesmo bili među glavnim favoritima, po rejtingu smo na finalnom turniru bili najslabiji. Ipak, cijela ekipa je odigrala odlično, mislim da smo prikazali najviše i da smo zasluženno osvojili trofej - rekao je Milović, koji je imao fantastičan turnir (remi i tri pobjede).

“Elektroprivreda“ je jako uspješna u Kupu Crne Gore. Ovo je treći trofej u tom takmičenju u posljednje četiri godine.

Mudre misli

Nemojte čekati dok sve ne bude baš kako treba. Nikada neće biti savršeno. Uvijek će biti izazova, prepreka i nesavršenih uslova. Pa šta. Počnite sada. Sa svakim korakom koji napravite bićete sve jači i jači, sve stručniji, sve samopouzdaniji i sve uspješniji!

Mark Viktor Hansen

“Nikada ne čini drugome ono, što ne bi želio da drugi učini tebi.”

Confucius

“Lijepe riječi ne koštaju mnogo. A ipak postižu mnogo.”

Blaise Pascal

“Tamo gdje govori srce, nije pristojno da razum stavlja svoje primjedbe.”

Milan Kundera

“Čuvaj se bijesa strpljivog čovjeka.”

John Dryden

“Svi ćemo umrijeti, svi, kakv cirkus! Samo to bi nas trebalo natjerati da volimo jedni druge, ali to ne činimo. Terorišemo jedni druge glupostima, pojede nas ništa.”

Charles Bukowski

“Mi volimo iskrenost samo kod osoba koje nas vole, a iskrenost ostalih nazivamo bezobrazlukom.”

André Maurois

“Ništa ne može izlječiti dušu osim razuma, kao što ništa ne može izlječiti razum osim duše.”

Oscar Wilde

tanja.nikcevic@epcg.com

SJEĆANJA

KMF „ELEKTROPRIVREDA CRNE GORE“-NIKŠIĆ

Volio se fudbal i disalo jednim plućima

Olivera Vulanović

Malo ljudi vežu pozitivna sjećanja za devedesete godine prošlog vijeka. Pa, ipak, radnici nikšićke Distribucije, bar onaj dio koji je volio fudbal, a tih godina, čini se, voljeli su ga svi, sa radošću i sjetom se prisjeća tog vremena. Bilo je to turbno vri-

A, razloga za slavlje bilo je na pretek! Uspjeh do uspjeha! Navedimo najvažnije - dvije šampionske titule Republičke lige futsala, šampioni SR Jugoslavije, pobjednici Kupa i Super Kupa Crne Gore, prva mjesta na brojnim revijalnim turnirima i u oblasti sportske rekreacije...

Kad se udruže najljepše osobine amaterizma, u prvom redu ljubav, nesebičnost, životni i sportski elan, a zatim i talenat, prave se veliki rezultati, kaže nam Vojislav Čanović, jedan od osnivača Kluba.

- Na ideju da formiramo klub spontano su došli radnici koji su voljeli i igrali fudbal - priča nam, ne bez nostalgije, Blažo Berkuljan, takođe jedan od osnivača Kluba i dugogodišnji predsjednik Komisije za futsal FSJ i FSCG, sada penzioner.

- Tadašnji direktor ED Nikšić i prvi predsjednik Kluba, pokojni Milorad Jovović, zadužio je Voja Čanovića, Stanka Vujkovića i mene da pomognemo oko organizacije. Vojislav Čanović je dva puta

bio proglašen za najuspješnijeg trenera futsala u Crnoj Gori. Godine 1998. bio sam proglašen za najboljeg sportskog radnika u futsalu u SR Jugoslaviji. Pružili smo dosta, jer su nam naši fudbaleri, svojim kvalitetom i srčanošću dali priliku da se dokažemo. U svojim redovima imali smo asove poput Pavla Kontića koji je još kao momčić bio zvijezda velikog fudbala, na koga je oko bila bacila i Crvena Zvezda, Đoka Mrkajića koji je godinu u Americi profesionalno igrao mali fudbal. Tu su još bili Miro Čanović, Branko Zajović, Safet Kalezić, Ratko Matijašević, Ranko Nikolić i mnogi drugi - priča nam Blažo.

Prijatna sjećanja ne zaobilaze kuriozitetnu utakmicu u Čanju, 1997. godine, na turniru sportske rekreacije. Naime, u konkurenciji 118 ekipa iz SR Jugoslavije KMF „Elektroprivreda Crne Gore“ osvojila je prvo mjesto. No, izvanredan rezultat je i tada i sada ostao u sjenci događaja čiji je akter bio Ranko Nikolić. Nikolić je na finalnu utakmicu stigao iz Kamenice, gdje je tada teško bolestan bio na zračenju. Niko ga nije mogao spriječiti da, odmah po dolasku obuče dres i zaigra. Kad se pojavio na terenu, gledalištem se prolomio ogroman aplauz, pogotovo što je u publici bilo puno ljekara, sportskih rekreativaca iz novosadskog KBC-a.

- Koliko smo bili jaki potvrđuje i činjenica da smo u svojim redovima imali četiri državna reprezentativca SR Jugoslavije. Odlično su se pokazali na prvenstvima u Brazilu, Španiji, Mađarskoj, Ukrajini.

Našem Klubu stigao je, u jednom trenutku, poziv da nastupi u Holandiji, na Evropskom prvenstvu. Bio je to naš nesuđeni Montevideo. Međutim, u Kompaniji nismo naišli na razumijevanje i finansijsku podršku, jer je tadašnji generalni direktor, Slobodan Daković, od koga smo imali svaku pomoć, bio službeno odsutan - prisjeća se Berkuljan.

Nažalost, zlatno vrijeme malog fudbala je prošlo, konstatuje Vojislav Čanović.

- Mi smo bili aktivni do 2004. godine. Nije bilo mladih koje smo mogli odnjegovati u dobre fudbalere, a nismo mogli dozvoliti da okosnicu tima čine „stranci“. Bili smo isuviše ponosni na dotadašnje rezultate. Ova lijepa priča zato je ostala dio jednog vremena kojeg više nema, a koga se rado sjećamo - zaključio je Čanović.

Najvažnija sporedna stvar na svijetu učinila je tako da ima puno nas koji volimo devedesete...

Iz arhive: KMF „Elektrodistribucija“

Prvaci Republičke lige futsala u sezoni 1996/97

jeme, ratno okruženje, nemaština i mnogo toga još. Ali, radnike ED Nikšić ujedinila je jedna lijepa priča, 1994. godine osnovan je klub malog fudbala „Elektrodistribucija“ Nikšić koji će, dvije godine kasnije, promijeniti ime u KMF „Elektroprivreda Crne Gore“. Tako su radnici tog dijela naše kompanije živjeli za fudbal i disali jednim plućima. Ponedjeljkom, uz jutarnju kafu, sve druge zamijenile su analize utakmica i oduševljenje mnogobrojnim pobjedama kluba. Pojedini radnici mijenjali su smjene da bi mogli da prate utakmice. Navijalo se burno i iskreno, a Klub se volio kao nešto najrođenije.

PUTOPIŠNA REPORTAŽA

JEDAN DAN KOD SUSJEDA

Kruje turistički centar Albanije (I)

Tekst i fotografije: Andrija Kasom

KAŽU – AKO NIJESI POSJETIO KRUGE NIJESI VIDIO ALBANIJU, I U PRAVU SU! PREPJEŠAČIO SAM UZDUŽ I POPRIJEKO SKADAR, DRAČ, TIRANU, ELBASAN, ALI SAMO POSJETOM KRUGE IMAO SAM PRIVILEGIJU DA SE VRATIM U PROŠLOST, DOŽIVIM ANTIKU I SREDNJI VIJEK U ISTOM TRENUTKU. KRUGE JE FASCINANTNO, VEOMA VAŽNO TURISTIČKO MJESTO U KOJEM NE SMIJETE PROPUSTITI OBILAZAK STAROG GRADA, MUZEJ SKENDERBEGA I ETNOGRAFSKI MUZEJ. HODAJUĆI KALDRMOM STAROG BAZARA, ZA KOJU DOKUMENTI KAŽU DA JE IZGRAĐENA PRIJE 400 GODINA SA 150 TRGOVINA, ČINI VAM SE KAO DA JE VRIJEME STALO.

ravničarski predjeli su obrađeni, poljoprivreda je ovđe (stekao sam utisak) glavna djelatnost. Iznenadio sam se izuzetno dobrom putu do Skadra, dozvoljena brzina od 80km/h više je nego dovoljna. Na ovom dijelu puta nailazio sam na razne slike: žene, obrađene maramama, brale su pelin na poljima; konje koji su vukli stare karove natovarene sijenom; lokalne bicikliste (niđe kao u Albaniji nijesam vidio da se bicikla toliko koriste), kao i bicikliste iz mnogih evropskih zemalja koji su krenuli u svoje neponovljive avanture.

Od graničnih prelaza Božaj sa naše i Hani i Hoti sa albanske strane do Skadra se brzo stigne, udaljenost je 32 km. Kroz Skadar sam prošao, put sam nastavio u pravcu Tirane. Na 76-om kilometru od Skadra, skrenuo sam

KOSTANJICA – KESTENOVA ŠUMA VJEKOVIMA STARA

Oktobarski dani Miholjskog ljeta malo su nadomjestili nepredvidljivo ljeto 2014-e godine, osvitali su obasjani Suncem, plavetnilom neba... i u meni budili želju da svaki slobodan trenutak provedem van kuće, pođem neđe i otkrijem nove predjele, gradove... Uputio sam se u Kruje o kojem sam mnogo slušao, ali uvijek ga zaobilazio. Možda je to imalo i smisla, ono najljepše u Albaniji, ostavio sam za kraj...

Krenuo sam preko graničnog prelaza Božaj, želio sam da vidim predjele pored Skadarskog jezera sa albanske strane, naše sam obišao nekoliko puta. Predjeli mame, planina Taraboš se ukazuje u punoj ljepoti,

desno u pravcu malog grada Fushekruje. Kada se prođe centar grada, nastavite prema istoku oko 16 kilometara i pred vama će se ukazati obrisi srednjovjekovnog grada Kruje. Penjanje zakrivljenim putem ka brdu Krasta, kroz šumu primorskih borova (*Pinus sylvestris*), putovanju daje zadovoljstvo. Na ulazu u Kruje, proći ćete pored kamenoloma ili cementare i u sebi ćete pomisliti da im mjesto nije tu, ali treba nastaviti i ući u grad u kojem vas čeka nezaboravno iskustvo.

Parkirajući auto, parking bez vremenskog ograničenja platio sam 200 leka (tog dana 1€ je vrijedio 139 leka). Sa njega su se videli obrisi bedema Starog grada, a na najvišoj tački Sahat kula i jasno mi je bilo u kojem smjeru trebam krenuti, nije bilo potrebe za traženjem informacija od lokalnog stanovništva, za koje sam kasnije shvatio da su veoma predusretljivi, ljubazni i spremni da vam izadu u susret za bilo što. Zaputio sam se malom uličicom sa mnogo kafića (terase su bile pune, slobodno mjesto se teško moglo naći), butika, prodavnica... Na kraju uličice nalazi se hotel Panorama, sređen u nacionalnom stilu, sa čijih terasa se pruža pogled na Stari grad, Stari bazar... Sa tog mjesta počelo je i moje putovanje kroz prošlost. Kada sam zakoračio kaldrmom Starog Bazara, vjekovima starom, prolazeći pored malih prodavnica, antikvarnica, radionica starih zanata u kojima se i danas tkaju ćilimi, pored žena koje su plele vunene čarape... osjetio sam duh davno prohujalih vremena. U

tim trenucima, u stvorenim imaginarnim slikama u glavi, vidio sam ljude sa motiva starih fotografija, umjetničkih djela... Nevjerovatno je, kakva se transformacija u čovjeku desi, prvi utisci su fascinantni, starina me je uvijek privlačila.

Nastaviće se...

30. kolo nagradne igre za zaposlene "Budi u toku, budi u igri"

PODIJELJENO 13 VRIJEDNIH NAGRADA

Sindikalna organizacija zaposlenih EPCG (SOZ), i u ovom kolu, nagradila pet zaposlenih sa po 100 eura, a Sindikalna organizacija EPCG pet zaposlenih po 50 eura. Tradicionalno, Lovćen osiguranje AD obezbijedilo godišnje osiguranje kuće ili stana, dok optika "OPTOTIM" poklanja dva vaučera od po 50 eura za kupovinu u njihovim objektima.

Dobitnici novčane nagrade SOZ (100 eura):

1. Jelena Jovanović (OJ Herceg Novi)
2. Veselin Vuković (ED Mojkovac)
3. Blagoje Jokanović (HE "Piva")
4. Veselinka Antunović (Direkcija)
5. Marina Anđušić (Direkcija)

Dobitnici novčane nagrade SO (50 eura):

1. Ivan Pekić (ED Ulcinj)
2. Zorica Zogović (ED Mojkovac)
3. Dana Krvavac (TE "Pljevlja")
4. Đoko Vujošević (ED Podgorica)
5. Edin Hrapović (TE "Pljevlja")

Nagrada Lovćen osiguranja A.D. Podgorica pripala je **Cvetku Grubaču (HE "Piva")**.

Vaučere od 50 eura za kupovinu u optikama "OPTOTIM" dobili su:

1. **Miladin Ristić (HE "Piva")**
2. **Božidar Mihailović (ED Budva)**

KOMISIJA ZA IZVLAČENJE: Svetlana Gardašević (SOZ), Rajka Banović (SO) i Miodrag Vuković (Direkcija za odnose sa javnošću)

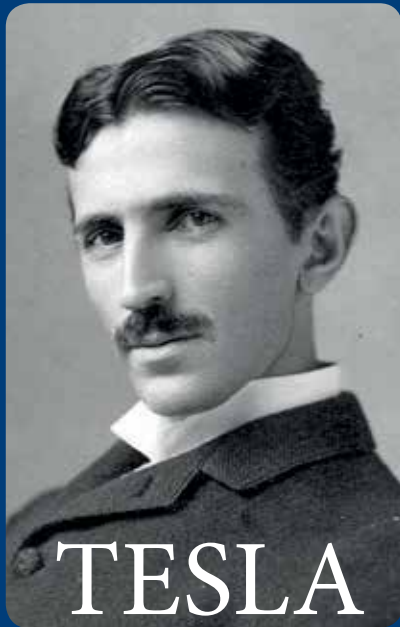
Dobitnicima čestitamo, ostalima više sreće u narednom kolu.

NAPOMENA: Poštovane kolege, obavještavamo Vas da ćemo u obzir uzimati samo kupone sa tačnim odgovorom na nagradno pitanje. Istovremeno, podsjećamo Vas da se, shodno pravilima, učesće u nagradnoj igri obezbjeđuje popunjavanjem isključivo jednog kupona. Svi oni koji budu slali dva ili više kupona, kao i kuponi sa netačnim ili bez odgovora biće unaprijed diskvalifikovani!

REDAKCIJA

NAGRADNO PITANJE U OVOM KOLU:
U KOLIKO RATA PRIVREDNI SUBJEKTI MOGU DA IZMIRE DUG ZA
ELEKTRIČNU ENERGIJU U NOVOJ AKCIJI EPCG "5 ZA 5"?

Olivera Vulanović

Teslin dječjački san o upotrebi snage ogromnih prirodnih potencijala počeo je da se ostvaruje jer je Vestinghausova kompanija dobila ugovor za izgradnju generatora naizmenične struje na Nijagari. Na čelu komisije koja je donijela ovu odluku bio je čuveni britanski fizičar lord Kelvin. Realizacija Vestinghausove vizije na čikaškoj izložbi konačno je ubijedila lorda Kelvina da odustane od podrške Edisonovom sistemu jednosmjernih struja. Mnogo godina kasnije, Tesla je 1938. biranim rečima odao priznanje Vestinghausu. "Džordž Vestinghaus je za mene bio jedini čovjek na svijetu koji je u datim okolnostima mogao da preuzme moj sistem naizmjeničnih struja i da dobije bitku protiv predrasuda i moći novca. On je bio veličanstveni pionir, jedan od istinskih svjetskih plemića kojim se Amerika može ponositi i kome svijet duhuje beskrajnu zahvalnost."

Škandinavka

Autor: Marko Burić		Koja MHE je u maju proslavila 65 godina rada	Prokop, kanal		Egipatski bog Sunca		Najmnogobrojnija klasa životinja Hrv. fudbaler, Mladen	To jest
Intezitet električne struje		Lična zamjenica Aerodrom u Istanbulu			"Nacionalni park Tara" Elektroprivreda			
"Joint Aviation Authorities" Naziv nove akcije EPCG				Kratka književna forma Naziv Knezove pjesme (Evrovizija)				
								Uran
Američki reper			Deuterijum Modni detalj (marama)		Grad u Engleskoj Sveti			
Koji ne vjeruje u Boga (mn.)								Amper
Veoma mali	Argentina Grad u Japanu			Čuvena sprinterka, Marlen				
Sumpor Bivši franc. fudbaler, Marsel		Platina 24. slovo latinice						

Rješenje skandinavke iz PROŠLOG BROJA: E, M, B, E, D, Ara, Danilo, R, Žaoka, K, Anatomij, B, ISO, A, Ljig, AEK, K, La, Bauk.

BUDI U TOKU - BUDI U IGRI

IME I PREZIME _____

POSLOVNA JEDINICA _____

BROJ TELEFONA _____

E MAIL _____

ODGOVOR _____

BUDI U TOKU - BUDI U IGRI

IME I PREZIME _____

POSLOVNA JEDINICA _____

BROJ TELEFONA _____

E MAIL _____

ODGOVOR _____

BUDI U TOKU - BUDI U IGRI

31. KOLO NAGRADNE IGRE ZA ZAPOSLENE " BUDI U TOKU - BUDI U IGRI

BOGAT NAGRADNI FOND

NAGRADNO PITANJE ►

PRAVILA NAGRADNE IGRE:

Priručnik nagradne igre "Budi u toku - budi u igri" je Direkcija za odnose sa javnošću EPCG. Svrha priređivanja je nagrađivanje zaposlenih, osim u Direkciji za odnose sa javnošću. Jedno lice ima pravo da popuni jedan kupon. Izvlačenje kupona organizuje Direkcija za odnose sa javnošću, a imena dobitnika biće objavljena u narednom broju lista EPCG. Za učešće u igri, potrebno je tačno odgovoriti na nagradno pitanje.

U KOLIKO RATA
PRIVREDNI SUBJEKTI
MOGU DA IZMIRE DUG ZA
ELEKTRIČNU ENERGIJU U
NOVOJ AKCIJI EPCG
"5 ZA 5"?

